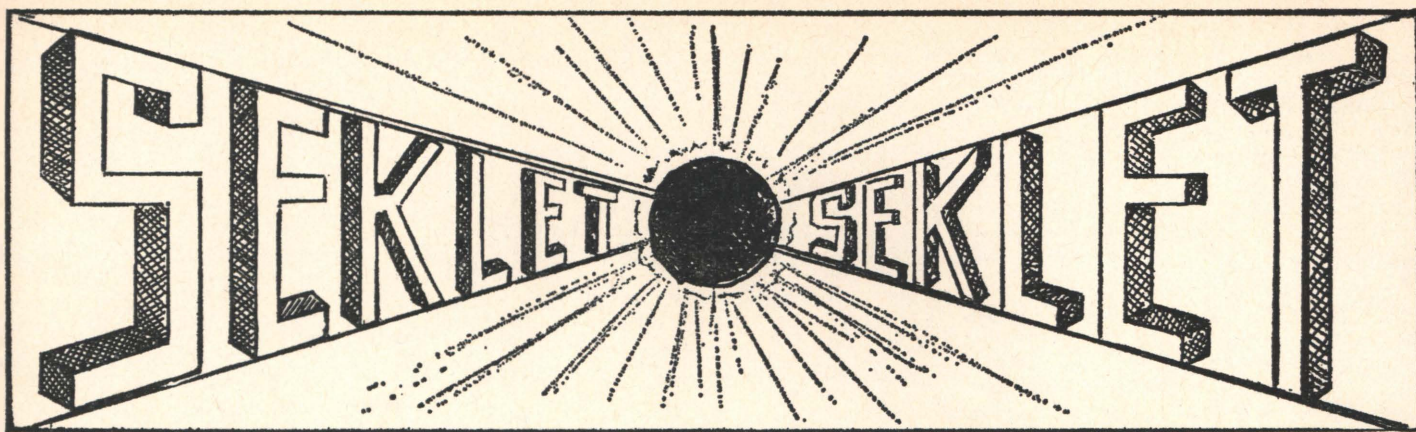

Olof Alexandersson

Djurfabrikerna – den nya pesten

I forna tider drabbades länder och folk med vissa mellanrum av svåra farsoter. Det var olika slag av pest, kolera, smittkoppor och "digerdöd" som kunde gå förhärjande fram och utrota hela befolkningscentra.

Vår moderna tid är visserligen förskonad från detta slags farsoter men fördens skull är vi ingalunda räddade undan andra slag av pest. Den svåra miljöförstörelsen har skapat en rad vedervärdiga förhållanden som, visserligen ej snabbverkande, men i långa loppet, har samma förhärjande verkan som gångna tiders pest: de bryter ned själva livet och lämnar ruiner kvar, en natur i ruiner, människor i ruiner — degenererade, förstörda, långt borta från Hälsans rike.

Ett av de värsta slagen av denna sorts pest är djurfabrikerna både till sin verkan och sin karaktär. De är unika på ett visst sätt jämfört med övriga miljöförstörelse effekter genom att de skapats medvetet. Trots att deras ägare och de myndigheter som ger tillstånd till dessa anläggningars uppförande, är väl medvetna om de fruktansvärda skadeverkningar de utövar i miljön och de svåra lidanden de ofta medför för de olyckliga djur som internerats i dem, får sådana anläggningar finnas och nya anläggs på löpande band. Ansvar för detta drabbar i första hand myndigheterna. Ägarna till djurfabrikerna har för länge sedan bitit huvudet av skammen och har endast en målsättning: att säkra sin egen profit — sedan må både djur och människor drabbas av konsekvenserna av denna profitlystnad. Men det är fullständigt oförklarligt hur t. ex. länsstyrelsernas miljövårdsinstanser och Naturvårdsverket ständigt på nytt ger tillstånd till uppförandet av sådana anläggningar. Och sådana tillstånd har under senaste åren givits trots att omgivande befolkning ofta i skarpa protester sökt förhindra anläggningarna under den riktiga motiveringen att de fördärvar både luft och vatten inom stora områden genom utsläpp av stank och flytgödsel.

Nyligen har den kända DN-journalisten Barbro Soller utgivit en bok Djurfabrikerna

där hon skarpt går till rätta med eländet. Författarinnan skrev för några år sedan en serie artiklar i DN om samma tema och bidrog till skapandet av den opinion i frågan som idag dock finns, om än alltför svag. Det är med tacksamhet vi noterar att en känd journalist har haft modet att sticka in huvudet i det infama getingbo som denna del av en allt mäktigare livsmedelsindustri utgör. SEKLET hörde till de få organ som allra först fäste allmänhetens uppmärksamhet på den ruskiga hantering som länge pågått inom djurfabriksbranschen utan att allmänheten haft möjlighet att veta vad som verkligen var å färd. Vi är tacksamma för att sent om sidor ha fått sällskap i denna upplysningsverksamhet som framförallt står i folkhälsans tjänst. Just i betoningen av att det gäller folkhälsan, gäller våra livsfaktorer, är vi dock fortfarande ganska ensamma. Vad som andra upplysare närmast tryckt på har varit — och är väl fortfarande — djurskydds- och i någon mån miljövårdsaspekterna. Detta är förvisso ytterligt viktigt, men vad man bör komma ihåg i detta sammanhang är den allt överskuggande effekt som dessa anläggningar har just på vår hälsa, hela folkets hälsa. Det är inte här fråga om ögonblickliga effekter — de blir kanske i all sin fruktansvärda verkan först märkbara efter längre tid, men att denna effekt finns där — och kommer att bli uppenbar, detta finns inte skymten av ett tvivel om.

Vilka effekter rör det sig då om och vad är orsaken till dem? Först och främst är det den verkan som djurfabrikerna har i naturen genom flytgödseln, som nästan alltid hör samman med dessa anläggningar, därför att flytgödselutrustningen gör anläggningen lättskött och minskar antalet arbetare i "fabriken", vilket är en förutsättning för att projektet skall löna sig. Flytgödseln innebär att urin och ekskrementer genom galler i djurens bås faller ner på ett undergolv el. dyl. och därifrån med hjälp av vatten spolas ut i en stor behållare. Där jäser blandningen och p. g. a. brist på syre sker ett slags förruttelse,

(inte förmultning som i en normal gödselhög), som ger upphov till dels livsfarliga gaser, dels en vedervärdig stank som ej har med vanlig gödsellukt att göra, utan med liklukt. Denna stank blir särskilt märkbar då gödseln skall spridas ut över fälten. En djurfabrik alstrar nämligen oerhörda massor av denna flytande gödsel och även de största behållare måste någon gång tömmas. Då sprider sig stanken miltals omkring, tränger in i husen, sätter sig fast i kläder och tvätt, förstör matvaror. På detta sätt har en enda svinfabrik (de stinker värst), förstört trevna den i en hel bygd och gjort livet outhärdligt för grannarna. Svinpatronen sätter sig över att grannarna har det otrivsamt, han har för länge sedan gjort Mammon till sin gud och övergått till renodlat plånbokstänkande. Myndigheterna stirrar på jordbruksrationalisering och "stora enheter" och ger tillstånd. Men vad värre är än stanken: flytgödseln har visat sig vara bärare av smittämnen, bl. a. salmonellabakterier som då sprids ut över fälten, tränger ned i grundvattnet, förs vidare och infekterar vida områden. Det har visat sig att salmonellabakterier kan bevaras livskraftiga i årtal i jord som gödslas med flytgödsel.

Nästa farliga effekt är förstörandet av djuren själva. Som bl. a. visats av den svenske forskaren docent Henning Karström, måste djur som vistas i ohälsosamma förhållanden, själva bli sjuka. Att leva sammanträngda i små utrymmen, omspolade av den giftiga gödselgasen, utfodrade med ett foder som i stor utsträckning är industritillverkat och anlagt på snabbast möjliga framdrivande av djuret till slaktvikt, och därtill med inblandat antibiotika — måste föra till sjuka djur med onormal ämnesomsättning. Dessa djur är också sjukare än andra och redan detta att deras kött är smaklöst och oaptitligt fast det konstmodas och piffas upp med kemiska medel av en hänsynslös livsmedelsindustri, redan detta borde vara en tankeställare för allmänheten att undvika kött och ägg som kommer från sådana anläggningar.

Inte minst borde vi tänka på den *möjlighet* som finns att sådana produkter kan främja cancer. En rad kända forskare har pekat på det faktum att cancer förorsakas av virus. Andra forskare har i sin tur givit goda skäl för att virus kan bildas ur vanliga äggviteämnen under ogynnsamma förhållanden, t. ex. vid en störd ämnesomsättning. Redan misstanken om att djurfabriker kan ge sådana risker borde vara tillräckligt för att ej tillåta dem. En människa som inte helt tappat sitt sunda förnuft, borde förstå att anläggningar som föder upp djur under så plågsamma förhållanden och under former som fördärvar luft och vatten (flytgödseln är en enorm vattenförorening!) och bl. a. sprider salmonellabakterier över stora områden, *omöjliga kan ge några sunda livsmedelsprodukter*.

Det är endast om man blivit fullständigt fördärvad av ett livsfrämmande tekniskt-ekonomiskt tänkande (som tyvärr även många bönder blivit idag), som man kan inbilla sig att djurfabriker skulle representera en positiv utveckling. Det är endast för djurfabrikören själv som djurfabriken är positiv. Som den moderne affärsmannen har han i regel nått det tillstånd i sin mentala utveckling då han gärna låter hänga sig bara han förtjänar på repet.

Det är oansvarigt av myndigheterna att längre tillåta detta makabara svineri som fördärvar naturen, förorsakar obehag och vantrivsel för hela bygder och därtill ger produkter som kan vara direkt hälsofarliga. *Allmänheten borde förklara produkterna från sådana anläggningar i blockad*. De är i sig själva skadliga; samhällsekonomiskt är de fullkomligt onödiga och de rycker undan marken för de bönder, som till hela landets nytta ännu försöker att hålla sig kvar på sina vanliga natur- och livsmedelsvänliga gårdar, genom att lantbruksnämnderna hellre ger stöd åt djurfabriker än åt en sådan bonde som kämpar för sin existens, och genom att djurfabriker skapa en onödig överproduktion, grundad på importerat foder från svältande u-länder, vilka själva skulle behövt dessa foderråvaror, men måste sälja dem för att de hör till sådana varor som de rika länderna vill ha.

Enda sättet att få slut på denna verkliga pest är att allmänheten ständigt protesterar hos myndigheterna mot sådana anläggningar och slutar att köpa deras produkter. Varför skall ett fåtal djurfabrikörer och stora koncerner få profitera på allmänheten? Genom ständiga klagomål och anmälningar till hälsovårdsnämnder och Naturvårdsverket kan det bli en ändring. Dessa hänsynslösa kapitalistiska intressen — här kan man verkligen använda den termen — lever på den kända svenska fegheten för att ingripa, oviljan mot att "bli inblandad". Dessa intressen räknar kallt med denna feghet som en tillgång, och har hittills i stort sett räknat rätt. Därför växer dessa natur-, hälso- och samhällsfarliga anläggningar upp som svampar ur marken över hela landet. Men det finns ingen anledning att tolerera detta längre. Vi måste var och en börja "lägga oss i" mera — se till att vi själva får bestämma hur vi vill ha vår omgivning, hur vår luft och vårt vatten skall vara beskaffat och hur maten skall vara som vi äter. Allt för länge har teknokrater, "rationalitetsexperten" och okunniga politiker fått bestämma detta. Allt för länge!

Svenskt parapsykologiskt standardverk Märkliga forskningsresultat

Detta är titeln på en nyss utkommen bok av den svenske läkaren och parapsykologiske forskaren dr Nils-Olof Jacobson. En högtintressant bok, en lärorik och nödvändig bok.

Det har varit ont om svenska forskare inom parapsykologin. Detta är i viss mån lättförklarligt. Med den utpräglade materialism som dominerar vårt samhälle och inte minst våra lärosäten vore det väl underligt om ett ur materialistisk synpunkt så dubiöst forskningsområde skulle locka unga forskarämnen till sig. Det finns ju gott om andra forskningsområden där guld och ära väntar. Och ändå — det är sannolikt ej överord att säga att det idag ej finns ett nödvändigare område för intensiv forskning än parapsykologin. Hela vårt samhälle, hela vår vetenskapliga värld har alltmer inriktats på den materiella delen av vår tillvaro, som — underförstått i allmänhet, men ofta klart ut sagt — betraktas som den enda existerande. Därmed har också människobehandlingen, människans miljö etc. fått en klart materialistisk anstrykning. Och detta i en värld där möjligheterna att leva ett människovärdigt liv, ja där möjligheterna att överhuvud existera, allt mer underbindes, en värld där sannerligen inga tecken finns i överflöd på att paradiset snart är inom räckhåll. I denna omöjliga situation bryter människan samman, i tilltagande sjukdomar kroppsliga och själsliga; hon försöker fly ur vad hon — kanske mest omedvetet — uppfattar som en hopplös situation, flyr in i sjukdomen, flyr till narkotika, sprit och våldssamma excesser av olika slag. Fullt logiskt och naturligt. Ty vad har väl denna stackars människa att hoppas på?

Varför är då parapsykologin så viktig i denna situation? Jo, därför att den kan återge människan det förlorade perspektivet över livet. Visa henne att hennes tillvaro sträcker sig ut över oändligheten. Visa henne att hon inte är instängd i en återvändsgränd där hon är dömd att gå under i meningslöshet och tristess. Visa henne på sammanhang som ger henne ett helt annat ansvar inför livet och medmänniskorna, ett helt annat ansvar för sitt eget liv än vad hon fått lära sig.

Överord? Jag tror inte det — även om det sagda må stå som mina egna reflexioner. Idag då kyrkan själv alltmer tappat greppet om den evighetsdimension som den skulle meddela människorna, ser jag ingen annan lösning än en utveckling av parapsykologin.

Men parapsykologin är, som nämndes, ett forskningsområde i strykkläss. Så mycket tacksammare blir man då att en svensk forskare vågat göra en insats på detta livsviktiga område. Det är länge sedan detta skedde sist. Mig veterligt har ingen publicerat något om egna forskning inom parapsykologin sedan dr John Björkhem skrev sin böcker om sin hypnosforskning och om det okulta problemet.

Så långt jag kan bedöma är dr Jacobsons

bok ganska unik. Både ifråga om omfattningen som mängden av aspekter. Inte minst unik är han i att kunna skriva lättfattligt och på ett flytande lättläst språk om i sig svårfattliga problem. Dr Jacobson säger i inledningen att han har två syften med boken: han vill dels ge en introduktion och överblick över parapsykologin, dels utifrån dennas forskningsresultat diskutera vad som tidigare starkt intresserade parapsykologerna, men nu bara tycks intressera ett fåtal — nämligen frågan om vad som händer människans medvetande efter kroppens död.

Jag anser att dr Jacobson just i valet av detta, att diskutera vad som händer människan efter döden, gjort sig speciellt förtjänt av erkännande. Är inte denna fråga den viktigaste vi kan ställa: vad händer efter döden? Efter att ha givit en kort översikt över vad parapsykologin är beskriver han de viktigaste s. k. paranormala fenomenen, klärvoajans, psykometri, telepati etc. I en följande avdelning diskuterar han s. k. "osannolika upplevelser", drömmar, spöken, spiritualismen, besatthet. Vidare de egenartade röster från rymden som av flera forskare tagits upp på band och som förbryllar vetenskapen. Ett kapitel handlar om reinkarnationsproblemet, återfödelse, där han kan redovisa intressanta forskningsresultat.

De följande två avdelningarna innehåller försök till förklaring och diskussion om mystikers upplevelser av livet på andra sidan döden m. m.

Det ställer sig svårt att på ett begränsat utrymme gå närmare in på några av de frågor som dr Jacobson behandlat i boken. De är alla lika intressanta. Så redovisar han t. ex. de försök som gjorts på 60-talet av den tjeckiske fysikern Milan Ryzl att under hypnos träna personer i klärvoajans och där en bibliotekstjänsteman Pavel Steanek sedan även i vaket tillstånd visade en förbluffande förmåga att säga färgen på kort inneslutna i ogenomskinliga kuvert. När det gäller slagrute fenomenet är det intressant att läsa att en geolog Tromp efter noggrant studie av fenomenet anser detta bero på någon ännu okänd överkänslig mekanism i människokroppen. Mängden av återgivna "berättelser" livar ständigt framställningen, t. ex. i kapitlet om psykometri, telepati och förutsägelse. När det gäller förutsägelse, där en människa t. ex. kan säga vad som skall hända henne eller andra i framtiden, säger förf. att man kan tänka sig att en människas liv kan vara "programmerat" och att detta är tillgängligt för hennes omedvetna ur vilket det under speciella förhållanden kan hämtas upp i det medvetna. Filosofen Garnett har tänkt sig detta, men samtidigt hävdar att detta program inte är slutgiltigt, utan kan ändras.

Förf. refererar också det omtalade Rosenheim-fallet i Tyskland, som undersöktes av den kände parapsykologen prof. Bender. Hos en advokatfirma slocknade ljuset gång efter annan, lamporna fann man urskrivade, skarpa knallar hördes, teleräkningarna blev allt dyrare fastän ingen ringde mer än van-

Sett, hört och tänkt från Utsiktstornet

Viktor Vallberg får överta "Tornet" den här gången genom några efterlämnade manuskript.

Den som en gång blivit berörd av de andliga frågorna, kan aldrig bli dem fri. Så har det skett med Västerlandets folk, de s. k. kristna folken. Men det ligger nära människonaturen att göra sina egna spekulationer och förnyelser, som ofta föra ut i de oordnade vildmarkernas fantastiska oformliga påhitt. Med avseende på dylika spekulationer, delvis medvetna förfalskningar har jag mött beträffande det Nya Testamentets uppkomst. Att det skall vara så angeläget med dessa omstöpningar och förvrängningar. Jag har samlat ett antal av sådana försök, det ena befängdare än det andra, mer än dussinet. — Ett dylikt exempel har mött mig i form av en stencilerad avhandling, som uppgives vara ett utdrag ur en bok, som utgivits i Tyskland vid namn "Fridens Evangelium". Den skall vara utgiven av en präst i Ungern Székely, som skall ha funnit densamma i det habsburgska biblioteket översatt från ryska. Ursprungligen skall skriften ha avfattats på arameiska, varav läkaren funnit ett exemplar i det vatikanska biblioteket och såsom själv av hebreisk stam var han inte blott kunnig i det hebreiska utan även i det närsläktade arameiska språket.

Hur kan det nu vara med denna skrift? Är den en medveten förfalskning eller är den en ursprungsskrift från den gamla kyrkans tid? Eftersom den tycks ha lämnats helt utan avseende från kyrkornas sida, tycks man på det hållet betrakta den som ett så genomskinligt förfalskat försök, att man går den liksom andra dylika skrifter helt enkelt med förakt förbi. Jag kan ej ansluta mig till en sådan uppfattning. Typen är ett klart exemplar av falska evangelier, som utkommo i en rad med början omkring mitten av det andra århundradet, mer än hundra år efter Jesu tid. Så länge som apostalärjungarna levde hade ej sådana skrifter någon utsikt, men efter denna tid uppstodo, som Eusebius säger, "sektiska män", som sökte göra sig gällande genom dessa "falska evangelier", men inom kyrkan förstod man, som Eusebius också säger att väl skilja mellan dessa och de äkta apostoliska.

För så vitt denna skrift, som jag tror, härstammar från den äldsta kyrkans tid, så är det minst 300 år efter Jesu tid och har framkommit i den mest urartade gnosticismen. Vid denna tid var det romerska riket uppfyllt av sekter och läroriktningar från Österlandet. I många av dessa inblandades kristendom och i kristendom inblandades dessa. Så uppstod den, som för kristendomens del var den farligaste, nämligen gnosticismen, som redan apostlarna mötte, såsom vi se i N.T. — Den nu ifrågavarande skriften bär tydligt ursprung från buddismen särskilt genom dess negativa inställning till människokroppen. I denna reglerar "djävulen" på alla möjliga sätt och det erfordras liksom hos "Yogis" att genom olika åtgärder underkuva och omvandla denna. Buddas första uppvaknande bestod däri att han gjorde denna upptäckt. Frälsningen blev därför att så avbö-

lut frigöra sig från alla jordiska önskningar och begär att man aldrig mer hade någon önskan att återvända till denna eländiga och olyckliga tillvaro. Kunde man inte komma i detta tillstånd, så måste man oupphörligen återfödas hit till detta elände.

Denna syn på tillvaron ligger tydligen till grund för detta "Fridens Evangelium", som doktor Székely söker inbilla sin läsare att vara ett "ursprungsevangeliem". — Beträffande de evangelier vi ha förklarar han vara berättelser, som omskrivits hundra gånger och således inte vara något uttryck för vad som ursprungligen ligger till grund. — Varje sådant försök vare sig från forntid eller nutid strandar ohjälpligt på bland annat den klippan, att de fyra evangelierna och andra av N. T:s skrifter voro spridda i det romerska riket redan i det andra århundradet. Om man stannar inför det förhållandet vad det var att skriva av böcker på den tiden och att sända dem omkring i ett så stort område som det romerska riket, då får man klart för sig, att de apostoliska skrifterna hade författats flera årtionden före denna tid. Om man vidare får upplysning om att vi äga ett antal skrifter, "De Apostoliska Fädernas", författade under åren 90—150 av apostalärjungar eller deras lärjungar och att dessa oupphörligen citera ur de nytestamentliga skrifterna, så bli vi ställda inför ett val, såsom hela vårt liv oupphörligen består i att välja. Hela slutsumman av vårt liv består i slutresultatet av en livstids tusentals val i lära och liv.

★ ★ ★

"Spörj, forskare, så långt du gitter, vad residens, som själen har! Det bästa svar blir Dumboms svar: "Min vän, han sitter, där han sitter." Det var ett uttalande av 1700-talets psykologiska vishet, d. v. s. "förfälskats", rationalismens svar. — Frågan om själens "säte" d. v. s. hur själen och kroppen äro förenade, om det fanns någon förenings genom något gemensamt organ. Själens och kroppen ansågs således som tvenne olika områden, tillhörande olika tillstånd. — Frågan om deras inbördes förhållande hade uppkallats särskilt av Cartesius under 1600-talet. Denne ansåg att människans kroppsliga jag och hennes eteriska jag, som här i tiden är förenade till ett och som samverka såsom ett, likväl kunde momentant här i tiden åtskiljas samt erhöllo i döden en avgjord skillsmässa, så att kroppen dog och återgick till sitt ursprung av "jordens mull", men anden ingick i den eteriska eller andliga tillvaron. Cartesius hade förmodligen hämtat sina åsikter i detta fall från de österländska filosofierna. Dessa åsikter behandlades även av 1700-talets fritänkeri. Där naturligtvis som här. Det var dylikt, som låg bakom Kellgrens dikt om "Dumbom".

Det förekommer att för att få tillhöra en förening med ideell åskådning och sysslandet med psykologiska problem måste medlemmarna uteslutas. Om det gäller förbundets möten faller det väl av sig självt att inte ovidkommande saker böra införas; men gäller det medborgarskap i ett samhälle, en nation eller en förening då är förbundet rena je-

ligt, lysrör föll plötsligt ner, etc. Omsider konstaterades det att en 19-årig flicka var orsaken. Så snart hon var i närheten hände sådant och så snart hon slutat sin anställning upphörde fenomenen. En engelsk forskare har visat att de flesta människor under vissa betingelser kan åstadkomma sådana s. k. "poltergeistfenomen". Förf. behandlar också de mycket omtalade fallen av s. k. psykisk kirurgi, t. ex. fallet med José Arigo i Brasilien som operar, visserligen med instrument, men utan sterilisering, bedövning, antibiotika, med en otrolig hastighet och utan att patienterna känner smärta, knappast får några blödningar och får såren snabbt läkta utan komplikationer. Mycket intressant är kapitlet om rösterna som upptagits på band. (Se artiklar i Seklet nr 1/1970). Förf. redovisar två hypoteser som förklaring till rösterna: antingen kan de närvarande själva alstra rösterna genom någon hittills okänd form av telekinesi — eller också är rösterna vad de säger sig vara, röster från den psykiska rymd där andarna finns. Dr Jacobson anser att det finns stöd för båda hypoteserna. Andehypotesen kan sägas styrkas av Raudies uppgift att han ännu aldrig fått röster som identifierat sig som levande personer. När han fick in rösten från den lettiske konstnären Strunke, trodde han att även levande personers röster kunde registreras på detta sätt, men senare fick han veta att Strunke dött några dagar innan rösten kom in på bandet.

Det omfattande kapitlet om återfödelse ger nya intressanta upplysningar. Dr Jacobson har själv studerat hos prof. Ian Stevenson i USA, en av de längst komna forskarna på detta område, som nu har samlat omkring 1000 fall under 1960-talet, vilka alla tyder på verklig återfödelse. Ett av dessa, och fall som dr Jacobson själv undersökt, återges utförligt i boken.

Kapiteln om döden innehåller en mängd viktigt material. Förf. menar att det kan vara möjligt att bevisa överlevnadshypotesen. Reinkarnationsforskningen är här värdefull, likaså forskningen om rösterna på banden. Vidare fortsatta undersökningar betr. "den andra kroppen", fotografering av eterkroppen, "andefoton" etc. Förf. säger att "även om det nuvarande materialet inte kan sägas bevisa överlevnad är det dock så rikt och omfattande att det väl kan motivera en rationellt grundad tro på överlevnad. "Vetenskapen har inte bevisat liv efter döden, men ännu mindre har den bevisat att döden är slutet på allt". Han nämner att motståndare till överlevnadstanken brukar säga att den är önsketänkande, grundat på fruktan för döden. Men prof. Stevenson har mot detta anfört, att miljoner människor i Asien tror på en överlevnad som de inte önskar, de vill befrias och nå Nirvana och slippa snurra i "återfödelsens hjul". Författarens diskussion om överlevnadstankens konsekvenser är tänkvärd.

Med dessa korta glimtar ur en säregen och ytterligt viktig bok kan jag slutligen endast varmt rekommendera den till studium för alla som vill ha en saklig och allsidig information om ett livsviktigt ämne.

Nils-Olof Jacobson: Liv efter döden. Om parapsykologin, mystiken och döden. Zindermans förlag. 350 sid. pris kr. 42:—.

O. Alexandersson

Viktor Vallberg och materialismen

IV

Vallbergs kamp mot en materialistisk kristendom

Låt mig bli en pil på Din båge
en pil som flyger åstad
lik en flammande ljungelsdsläge
mot fiendehärsars rad
låt mig bli en hammare svingad
mot falska gudar av Dig
en budkavle rastlös och vingad
som bådär till Herrens krig.

Den psalmversen föll mig ofta i minne när jag lyssnade till Viktor Vallbergs försvar av kristendomen gentemot alla dess förvanskare både utom och inom de kristna leden. Det har ofta — och med rätta — klagats över bristen på kristen apologi i vår tid. (Försvar av kristendomen). Visst finns det apologeter, men deras röst är alltför mycket av, vad Vallberg själv ofta citerade, "en oviss basun", d. v. s. det är för mycket av oklarhet hos dem själva, de står på för svag grund för att verkligen kunna prestera ett starkt försvar — och ännu mindre ett anfall.

suitismen. Frågan gäller ofta huru en kristen bör förhålla sig, eller hur en kristen kyrka bör förhålla sig. Svar: Såsom människor och medlemmar i en kommun, stat eller samfund, som har förmåga att tänka, vilja, välja!

Jag läste i en tidning ett par repliker, som skulle föreställa kvickhet. — En man kommer in till en läkare. Läkaren frågar: "Vad är det för fel med er då?" — "Jo, det är i huvud, som galenskapen sitter." — För att förhöja effekten, så illustrerades den förmenta kikkheten med en man av särdeles dumt utseende. Och likväl uttalade ju mannen trots sin dumhet en betydlig sanning, nämligen att hjärnan är instrumentet för själsyttringar, för själens olika förmågor. Vetenskapen har väl reda på den saken? Den känner väl till hur förståndsorganen i dess olika yttringar även äga bestämda särskilda organ i hjärnans organisation. Ja, den vetenskap, som kallas frenologi.

I kyrkans otympliga begravningsformulär heter det: "Av jord är du kommen. Jord skall du åter varda. Jesus Kristus, vår Frälsare, skall uppväcka dig på den yttersta dagen." Denna formel är sammansatt av två ursprungsdelar, dels från I Mos. 3:19: "Du är stoft och till stoft skall du åter varda", dels av en andra sammansättningsdel, som ligger längre fram i tiden, nämligen till den fariseiska tron på "köttets uppståndelse". Denna sista trosdel kom in i kyrkan, ehuru Jesu uttalande i denna sak tydligt finns uttalad i Joh. 11:25—26 såsom svar på Martas uttalande av fariseismen inlärdas fras om "uppståndelse på den yttersta dagen".

V. V.

Det ligger nära till hands att kalla Viktor Vallberg den enda apologeten i vår tid — och det av sådan klass att han räcker långt utöver vår tid. Kanske är det så att han framförallt har talat för framtiden.

Jag har ofta tänkt på vad den framtående forskaren och läkaren professor Balters en gång sade då vi i en grupp samtalade om en annan outsider, Viktor Schauburger. Någon anmärkte att han var så svår att förstå, hans språk var så komplicerat. Då svarade Balters: "Skall vi förvånas över detta? Viktor Schauburger var hundra år före sin tid — hur skall väl vi utan möda förstå hans språk. Han talade ju framtidens språk!"

Jag tror att detta omdöme också gäller Viktor Vallberg. Han talar i mycket framtidens språk och därför hör hans böcker kanske mest framtiden till. Detta gäller ej minst hans böcker och skrifter till försvar för kristendomen, och särskilt då hans påvisande av materialismens infekterande av denna och hotet från den vetenskapliga materialismen, marxismen mot all verkligt kristen kultur och livsform.

Vallberg var en av de mycket få teologer som verkligen hade i grund studerat den vetenskapliga materialismen och därför kunde i grund vederlägga den. Han såg den oerhörda fara som den förde med sig på alla livets områden, men särskilt den ödesdigra roll den spelade när den trängt in i också den kristna sfären. I sina böcker *Kristendomens forntid-nutid-framtid*, *Materialismens övervinande* och *Det nya testamentets historiska sanning* (samtliga på Litteraturförlaget) ville han analysera denna fara och visa på vägar att övervinna den.

Det blir då nödvändigt för Vallberg att börja från grunden, att analysera både materialismens och kristendomens ursprung och utveckling. Det kan ifrågasättas om någon kunde vara mera skickad för denna omfattande uppgift än han var, dels p. g. a. sin stora formella lärdom som spände över så vida områden att han med skäl har kallats för "ett levande universitet", dels också p. g. a. sina speciella andliga gåvor som gav honom möjlighet att se långt utöver genomsnittsmänniskans mått, och att ge sig i kast med uppgifter som de flesta skulle tvekat inför.

Det är naturligt att Vallberg i sin apologi ingående sysslar med kristendomens urkunder. Han hävdar alltid att evangelierna i den form vi nu äger dem är fullt tillförlitliga och åberopar som bevis de s. k. apostoliska fädernas skrifter, d. v. s. apostlarnas närmaste efterföljare, vilka levde då traditionen omkring Jesu liv och gärningar ännu var frisk och levande. I "Kristendomens forntid-nutid-framtid" har Vallberg en utomordentligt klar framställning över de historiska fakta som styrker den kristna traditionens riktighet. Han säger: "Den historiska traditionen anger Nya Testamentet såsom direkt eller indirekt tillkommet genom apostlarna under

de första årtiondena efter Jesu bortgång. Några historiskt vägande skäl finnas icke mot denna den äldsta kyrkans medvetande. De historiska skälen vittna för den gamla traditionens riktighet. Därmed är icke sagt att kristendomen är avslutad i färdig form och andlig kunskap i och med apostlatiden, men vi ha hos apostlarna en säker grundval och en ständigt gällande auktoritet".¹⁾ Han visar också på att redan under 140—150-talet e.Kr. var evangelierna och Pauli brev allmänt erkända i de kristna församlingarna och att de som varit apostlarnas direkta lärjungar ivrigt försvarade dessa skrifter som sanna och riktiga.²⁾ I dessa apostallärjungars egna skrifter finns oupphörliga citat ur apostlarnas skrifter. Vallberg kritiserar starkt vissa bibelforskares försök att bortförklara dessa fakta.³⁾

Betr. alla dessa omreklamerade "nyupptäckta" evangelier eller "urevangelier" som framställts som ursprungliga i motsats till Nya Testamentet som skulle bestå av texter som redigerats och censurerats av kyrkomöten och en maktlysten kyrka, intager Vallberg en avvisande inställning. Det har visserligen funnits en rad andra evangelier, t. ex. Nazareerevangeliet, Hebreerevangeliet, m. fl. men dessa innehöll inget väsentligt avvikande från NT:s texter. Flera av senare "nyupptäckta" evangelier anser Vallberg endast vara spekulationer eller framkomna genom automatisk skrift etc.⁴⁾ Han avvisar också som ren spekulation det ofta hävdade påståendet att Jesus skulle ha hört till de s. k. esséerna, som var en av de många på den tiden florerande judiska sekterna. Detta påstående är lika orimligt som de som förkunnar att Jesus skulle ha studerat mysterier i Tibet och Egypten.⁵⁾

Vallberg vill ständigt hävda det ovanliga, särpräglade i kristendomen. Men han visar också hur lång utvecklingskedjan är fram till denna från forntidsreligionerna genom Gamla Testamentets underliga dubbeltydighet, och han hävdar med skärpa nödvändigheten av att frigöra kristendomen från den påverkan av judiska trosföreställningar som ännu dröjer kvar. Det var svårt för även apostlarna att frigöra sig från sitt hävdvunna tänkande och de trosföreställningar de växt upp tillsammans med. Man märker deras kamp i denna riktning. För den kristna missionen österut lyckades ej denna frigörelse: den blandades alltmer med judiskt-gammaltestamentligt lagväsende, mosaiska sekter och gnostiska spekulationer redan under apostlatiden till dess att det speciellt kristna helt förkvävdes, och omsider var endast tomma ceremonier och ett formellt lagväsen kvar, vilket en dag skulle övergå i muhammedanismen.⁶⁾

Tack vare Paulus kamp för att behålla kristendomen ren från judiska påverkningar bevarades den västliga grenen länge i större renhet, men också där segrade det yttre in-

Litteratur:

Modet att vara till och andlig vitalitet

"Absolutismens sammanbrott, liberalismens och demokratins uppkomst, uppkomsten av en teknisk civilisation med dess seger över alla fiender och dess begynnande upplösning — det är de sociologiska förutsättningarna för den tredje stora perioden av ångest. Här är det ångesten för tomheten och meningslösheten som dominerar. Vi lever under hotet av ett andligt icke-vara. Hotet från ett moraliskt och ontiskt icke-vara är naturligtvis med, men de framträder inte självständigt och dominerar inte."

Det är om hotet, ångesten och meningslösheten och om modet att vara till som sig själv genom sig själv som den protestantiske filosofen Paul Tillich bok "Modet att vara till" handlar (boken finns att köpa för 14 kronor hos Blom).

Det citat som inleder denna artikel är ur Tillich och belyser i koncentrat bokens problematik. Det är människans existentiella och andliga situation som här analyseras med djup och klarsynt kunskap om människans ontologi och hennes situation i världen och universum.

Paul Tillich är just en sådan "subjektiv" filosof som framtidens cybernetiska makt-koncentration måste likvidera emedan han sprider sanningen om varat och upplyser om subjektivitetens utvecklande möjligheter och om vår andliga och existentiella frihet.

"Modet att vara till" är läran om varat, om icke-varat och det hot individen mobiliserar gentemot sig själv i och med objektiviseringen. Boken är även läran om den tredje djupdimensionen som totalt glömts bort då vetenskapsmännen förklarat människan som en produkt av "arv och miljö". Läser man boken odlar man insikten i våra andliga miljöproblem!

flytandet och resulterade så småningom i medeltidskyrkans lagväsen prästvælde, eremit- och klosterväsen, magi och helgondyrkan. Först med Luthers reformation återknöts förbindelsen med den kristna antiken, Nya Testamentet och Paulus. Därmed började också Västerlandets frigörelse.⁷⁾

Vallberg betonar på ett sätt som nog är unikt, de stora utvecklingsepokerna via det Gamla Testamentet till det nya. Hans framställning av de två stora strömningarna i GT, präst- och profetreligionen och hur dessa ännu gör sig märkbara i dagens kristendom, är utan tvivel mycket viktig. Inte minst därför att den förklarar hur materialismen kunnat få sådan makt i dagens kristendom.

Vallberg konstaterar de astrologiska religionernas stora betydelse för förståelsen av GT:s ursprung och utveckling. Hela det forna kulturområdet omkring Medelhavet och bort mot Indien och Kina visar spår av dessa religioner. Bakom dem kan i sin tur spåras en enhetlig grundreligion som Vallberg ställer i samband med Atlantissagan. Denna måste bevara minnet av en oerhört gammal ursprungskultur till de nämnda kulturerna och deras religioner.⁸⁾

Gamla Testamentet är självt fullt av astrologiska reminiscenser. Där finns också påverkan från en rad primitiva religioner med mångguder, fetischdyrkan etc. med mitt i

Om vitaliteten

Människorna blir mindre aktuella som jag, individen har ersatts med maskiner. Tekniken har överrumplat oss och vi har förlorat glädjen med att känna oss värdefulla och oersättliga i samhället. Nu har maskinen, objektet, fått individualism och vi själva får nöja oss med att programmeras till objekt i en kaotisk röra av andliga och psykogena neuroser där ångesten inför ovissheten har en dominerande ställning. Vi har förlorat oss själva i vår egen skapelse: "Dataåldern", det nya skräckväldet. Den andliga spänsten, vitaliteten och modet att ta upp ångesten i självbejakelsen måste vi erövra för att inte helt förlora oss själva och bli till som isolerade jag... enheter.

Vi har genom civilisationen förlorat kontakten med oss själva och vårt obetingade förhållande till varann, hat och avundsjuka slösar vi på varann mer än någonsin. Varför? Ett svar är, vi är otillräckliga som människor i den nya värld vi skapat. Då vi skapade en ny värld glömde vi att skapa en ny människa. En människa som ägde förmågan till att se och höra, känna och uppleva naturen inom sig. Vi har blivit främlingar som flyr från verkligheten istället för att stanna i den och lyssna till samvetets röst som skriker genom ångest, fruktan och främlingskap: VI MÅSTE GÖRA NAGOT! Individen förmår inte uthärda ovissheten, den förtränger hon genom en manisk jakt efter artificiell lycka i form av kapital, statusobjekt och negationer av allt hon inte "ser", av allt det naturen har att ge (inte bara den fysiska naturen, även den andliga). Vi är på väg bort från den värld som alla varit skapare av, den värld vi alla har ansvar för. Vi har friheten att ta ställning och att skapa i världen, därför har vi också ångest. Ju mera frihet ju mera stegras ångesten emedan vi förlorar modet att ta konsekvenserna av vårt handlande. Vi flyr oss själva, vi flyr vårt ansvar. Friheten har

allt detta insprängda monoteistiska spår. GT är alltså inte ensartat och ett stort fel har begåtts av de kristna som betraktat allt i GT som lika gudomligt och andligt högstående. De historiska skildringarna har tvärtom en ganska primitiv uppfattning om stamgudar som gynnar det egna folket och kräver andra folks utrotande. Men småningom kommer också en ny högre gudsuppfattning in främst förmedlad av de stora profeterna. "Inom detta lilla avsnitt av människohistoria... samlar sig utgångspunkten för den i tiden skeende motsättningen och kampen mellan det positiva och det negativa, det uppbyggande och det förstörande, det goda och det onda, Gud och Mammon, Kristus och Antikrist. Således en uppenbarelse på två linjer, som till slut få sin skärningspunkt i Jesu liv och slutuppenbarelse i Kristi död och uppståndelse."⁹⁾

(forts)
OA

- 1) Kristendomens forntid etc. sid. 12
- 2) ibid. sid. 14—17
- 3) ibid. sid. 18—29
- 4) ibid. sid. 30—42
- 5) ibid. sid. 45—47
- 6) ibid. sid. 48
- 7) ibid. sid. 49
- 8) ibid. sid. 92
- 9) ibid. sid. 93

gränssituationer som vi inte kan påverka: Jag måste dö, Jag måste lida, Jag måste kämpa, jag är underkastad slumpen, jag ådrar mig oundviklig skuld. Det är just kämpa vi alla måste göra, för att återfå vår immanenta egenskap som individ. Det finns situationer utöver gränssituationerna som vi har förmågan att påverka, men gör vi det? Människan har otroliga möjligheter bara hon lyssnar till den sång inom henne som heter ångest. Hör vad Kierkegaard säger om ångesten: "Ångesten är frihetens möjlighet, endast denna ångest är genom tron absolut uppfostrande, i det att den förtär allt det timliga, avslöjar alla dess besvikelser." Låt oss lyssna!

Skräckmaskinen

i händerna på makt-eran är som skjutvapen i händerna på soldater, skillnaden är en fråga om fysisk och andlig död. Datamaskinen kan endast fungera i ett samhälle där allt subjektivt är utplånat, där den andliga totalitära konformismen är total. Människorna i ett sådant system har ingen möjlighet att förverkliga sina intentioner, hon blir underkastad en farlig auktoritet som är en konsekvens av människans frihet. Hon kommer inte att kunna bära konsekvenserna som blir en följd av ett sådant system. Kan vi stoppa framfarten av teknokratiseringen? Jag är övertygad om att vi kan. Vi måste ändra på vårt förhållande till tekniken, den måste anpassas till vår fördel och inte, som det ibland förhåller sig, till vår nackdel. Vi måste se upp med att utlämna vår personlighet till de, över hela världen, nyupprättade "databankerna" med data om befolkningen.

Nu programmeras individen genom datamaskinen, hon utsättes för psykisk påverkan som hon inte är medveten om. Hon är ständigt underkastad statistiska undersökningar som är till för att planlägga individens personlighet. Ingen kan väl i sanningens namn mena att detta skall vara till vår fördel? Kan vi med hjälp av teknikens framsteg komma närmare andligheten, naturen och medmänniskorna och på ett konstruktivt sätt ta vara på vår frihet och fritid, då är teknokratin hjärtligt välkommen! Död åt konformismen och massrörelser som endast är steget mot totalitär makt, låt individen odla sig genom gemenskap, ansvar och insikt i naturen. Låt oss få den fritid och frihet som teknokratins förespråkare predikat, men låt oss då kunna behärska teknokratin till vår fördel.

Ett steg mot ett för individen gynnsammare klimat är att alla läser Paul Tillich!

Christer E.

LITTERATURFÖRLAGET

och

ÖRTAGUBBEN

har samma adress:

Luntmakargatan 90

113 51 STOCKHOLM

Telefoner: 08/31 04 63 — 32 26 60

Order över 70 kr exp. portofritt.

Prisändring

I alla priser å böcker är nu moms inräknat.

Om en människa

”— Jag skriver en bok om evigheten —” beträttade en främmande man för mig här-omkvällen. Jag lyssnade till honom och upplevde en plötslig och sympatisk närhet som var lika överrumplande som konfrontationen mellan oss: han steg fram till mig utanför en biograf och började tala om Gud, naturen och universums lagar och ”— Jag skriver en bok om evigheten —”. Om honom vill jag berätta, om en man som är utestängd från vår gemenskap.

Hans funderingar (grubblar) rörde sig kring frågor som: ”Finns evigheten... var finns Gud... Hur manifesterar sig Gud... Är alla människor lika... har alla samma egenskaper... Hur förhåller sig människan till det planerita universum... lever vi i en planerit värld... eller lever vi i en klotikel värld... Har människorna något specifikt som utmärker hennes delaktighet av universum... Hon har i... människan har i ty hon lever i tid och rum... rumstid... i som är hennes ägandes del av evigheten”. Dessa frågor och tankar meddelade han mig med en högst säregen sats- och ordkonstruktion som man inom psykologin kallar parafrasi (säregen språklig nybildning). Denna parafrasi är utmärkande för schizofrena och andra liknande så kallade ”sjuka” tillstånd. I det följande skall jag redogöra för hans ord, tankar och påståenden... som kräver sin förklaring för den oinvigde.

Med det ”Planerita universum” menar han, ett universum som är en sammansättning av oändligt många verkligheter, som alltså inte är uppdelad i ”Vår värld” och ”En annan värld”. Med andra ord, vi har delaktighet av det allomfattande som realitet. Den ”planerita” världen skulle man kunna kalla den ”subjektiva” till skillnad från den ”En klotikel värld” som då står för den ”objektiva” världen. Med sitt begrepp ”Klotikel” vill han beskriva jordens (Tellus’) form som ett slags halvmåneformat klot... en nästan platt jord. ”Hon har i”. Han menade att människan hade ”i” som en immanent egenskap att vara närvarande i evigheten. ”Du har i och ande, själ och jag”, sa han till mig och skrev ner följande sats i min anteckningsbok: ”Vi har ett i ty vi har tid och rum som vi har själva som vår ägandes del av Evigheten”. Detta ”i” är enligt hans åsikt det specifika som utmärker människans delaktighet av universum, evigheten och mångfaldet av världar. Vidare menade han att, Gud manifesterar sig genom att låta var och en av oss bli delaktiga ”i”. I och med denna delaktighet är alla människor lika, bär samma karaktärsegenskaper. Att söka efter bevis för att man inte är olika andra människor är något som är typiskt — naturligt — för människor som på något sätt är ”psykiskt sjuka” (som från samhällets sida anses vara det). Hans bevis på konformitet då det gäller egenskaperna har jag ur minnet försökt återkalla. Beviset:

A B C D
B A D C
C D B A
D C A B

Man kan, menade han, läsa A B C D både verikalt och horisontalt och få fram alfabetets fyra första bokstäver. Bokstävernars inbördes relationer ändras däremot och skulle då symbolisera människornas yttre ”fasad” som skiljer henne från andra genom

klädsel, utseende, beteende m. m. Men bokstävernars inre egenskaper förändras inte trots att de regelbundet byter plats. Bokstaven A har hela tiden samma egenskap som B: som bokstav i ett alfabete. Hans förklaring på detta var så splittrad och osammanhängande ”ordsallad” som är svår att förstå för den som inte är van att tolka den.

Vid flera tillfällen återkom han till begreppet ”rumtid” som han gav denna förklaring: ”Vi har tid och rum. Vi har tiden i rummet och därför bör man säga ”tidsrum”. Säger man däremot RUM OCH TID menar man att vi har antingen eller”. ”Tidsrum” tolkar jag som ett tid och rums-begrepp i den evighet som han trodde på”. Vi kan leva i evighet bara vi slutar äta, dricka och röka”, sa han och tog fram en cigarett. Ett helt absurt påstående... men med mycket sanning, vem kan säga emot honom?

Detta är endast en bråkdel av det som han berättade för mig med en röst som var ett uppsluppit barns och en språklig mognad

som var genial. Alla egna begrepp och konstruktioner förklarade han för mig med grammatiska termer. Hans ögon skiftade ideligen färg och utstrålade glädje över att någon velat lyssna till honom. Jag fick det intrycket att han var utstött ur vår gemenskap och nära verklighet, att han fått slag, hugg och sparkar och blivit förklarad sinnessjuk, missanpassad, dåre, fantasiflygare, eller avvikande i negativ betydelse... en människa som blivit sig tilldelad alla de epitet som hans ”sort” får som egennamn. Han var inte sinnessjuk, missanpassad, dåre eller fantasiflygare, han var kort och gott: En människa som är emotionellt instabil och som blivit ”sjuk” på grund av samhällets tryck på den vakna, sensible och ”grubblande” individen. På grund av den psykiska konstitutionen kan han inte anpassa sig till vår effektiva maskinverklighet där individen är på gränsen att försvinna... objektiviseras.

Det han sa till mig är kanske till en stor del floskler och konstruktioner, men vare sig

Ur den stora lyriken ...

DET LYSER SOM AV SILVERLJUS...

Det lyser som av silverljus och överjordisk blånad,
där du går fram, min älskade, ty ingen är som du.
Det blommar ljuva blommor här i frostig vintermånad
och flyktig stund blir evighet, ty ingen är som du!

Långt innan jag dig kände, gick du osedd vid min sida.
I systerlig förtrogenhet du länge var mig när.
Du vakade med mina ord, du blickade så vida —
från fjärran fick jag tala till dig, lilla syster kär.

Du hade inga vänner här, du väntade på ingen,
men bar min tanke ömt i din i trofast valfrändskap.
Själv märkt av sorg, min längtan bar du lyftad över tingen —
från fjärran följde du min färd till kors och avgrundsgap.

Du följde mot en stjärnas ljus, som brann för oss gemensamt.
Du bar i dig min bästa tro, blott mera ren och sann.
Nu håller jag min hand i din, nu bär jag intet ensamt.
Djupt i din djupa vackra själ mig själv jag återfann.

Det är så sällsamt denna kväll, men orden bli så bleka —
två själar vilka länge sökt nått ett gemensamt hem!
I andlös stund av lycka kan jag blott din panna smeka
och se på dina händer så och ivrigt kyssa dem.

Du ler mot mig, du ser på mig så lycklig och förvånad
och du skall alltid se på mig, så som du gör just nu.
Det blommar ljuva blommor här i frostig vintermånad
och flyktig stund blir evighet, ty ingen är som du! —

Ragnar Jändel

(Ut det postumt utgivna
verket POESI OCH PROSA)

det är det ena eller det andra så rymmer det en egenartad filosofi och livsåskådning som är ursprunglig och obetingad, och inte betingad av någon skolad insikt och påverkan. Jag är inte duglig att avgöra om han har rätt eller fel, jag kan endast konstatera att hans tolkning av verkligheten, världen, världsalldet är ytterst personliga. Vi är tyvärr inte tillräckligt öppna, lyssnande, till personligheter av hans slag. Eventuellt lyssnar vi till dem på samma sätt som vi iakttaga apor i bur: Bägge är de lika underhållande i sin galenskap. Kanske det är vi som sitter i buren och apan står utanför... nåväl, vi är rädda för människor som står med annan mark under fötterna än jordskorpan, pengarna, statusen, fabriken och den objektiviserade tillvaron. Vi är så kolossalt rädda för att lyssna till främmande människor, speciellt då de söker kontakt med oss på gatan (där visar man bara inte sin personlighet), då är de antingen homosexuella, dårar eller "fyllon", med sådana blandar sig inte en människa med stort M.

Filosofin upprättar den "subjektiva världen" och den "objektiva världen" som något vi måste ta del av för att få insikt i det vi kallar verkligheten. Vissa psykologiska skolor — fenomenologin och tidigare existentiella — arbetar både med den objektiva och subjektiva sidan av människan då de söker grunden, orsaken, till hennes beteende och situation. Vår tids samhällsinstitution tar i övervägande fall konsekvent avstånd från människan som subjekt (se min artikel om P. Tillich i Seklet), tar alltså del av objektet människa, detta resulterar i att många människor är utestängda från vår gemenskap och måste tillgripa en slags "gemenskap med sig själva" som i känsliga fall leder till, att hon förpassas till sjukhus, till total ensamhet där hon till och med mist kontakten med sig själv.

Vår tid är mer en maskins' än en människas tillvaro... individen försvinner i ett kaotiskt system där var och en är anpassad att tjänstgöra som ett fragment av en personlighet, som en länk i en länk som driver ett maskineri vidare — vansinnigt vidare tills fragmentet helt utplånats och en förvirrad individ träder fram i främlingskapet, det existentiella vacuumet där ångesten, fruktan blir den centrala drivkraften till hennes hopplöshet. Hon mister modet att vara sig själv som personlighet och räddar sig genom avpersonifiering och inordnar sig i ett system där inget ansvar för det egna jaget, valen och friheten behöver tas. Men gränssituationerna i tillvaron (se P. Tillich) går inte att fly... de kravlar sig fast i oss, i betydelse av fruktan och ånges.

Ännu är inte situationen så hopplös, ännu går det att ändra på det samhälle som vi själva varit med att skapa till vår fördel. Vi måste vakna ur oss själva... bryta oss loss ur tillvaron för att som ny vitalitet kunna återgå till den och vara "osäker". Läggs filosofen Karl Jaspers ord på minnet: "Människan är inte längre slut i sig själv och står därför öppen för nya, gränslösa möjligheter".

Livet är kort. Bör vi inte utnyttja denna ytterst korta tid till att umgås med varann... för att bli medvetna om oss själva och i vilket förhållande vi står till tillvaron... för att lära oss ta del av andra människor på ett obetingat vis. Vi får absolut inte "sortera" bort vissa människor ur vår gemenskap för

att övervinna vår rädsla för de som inte är lika "friska" som vi. Mentalsjukhusen — och övriga — är fyllda av människor som dag ut och år in får leva i en karg och avpersonifierad miljö, i en begränsad social gemenskap. Där lever hon, där dör hon... kanske just för att hon är avvikande från det rationella beteendemönstret som anses vara utmärkande för en god och plikttrogen "samhällsmedborgare". Vi är grymma till vainsinne! Grymma mot varandra, naturen och hela mänskligheten. Det är inte många som orkar anpassa sig till ett samhällssystem där ingen speciell hänsyn tas till det som finns utöver människan som föremål. Sins emellan är vi rätt lika, men det lilla — det ytterst lilla — som skiljer oss åt är så "stort" och ofattbart att det är livsviktigt.

Det finns psykiskt störda som kallas paranoidea, schizofrena (m.m.), skall dessamänniskor vistas för all tid (som är så kort) på sjukhus och fördärvas, kvävas av mediciner, el-chocker och vantrivsel? Skall de vara uteslagna ur vår gemenskap... nej, vi måste dela med oss av oss själva, reda plats i vår gemenskap till alla och framför allt till dessa människor!

Den man som jag berättat om var "utstött ur gemenskapen". Han sökte kontakt med en annan man (människa) på gatan och fick den kontakt han var ute efter: Mänsklig gemenskap, någon att prata med om Gud, filosofi, om sig själv och alla de funderingar som föresvävade honom. Hur många får den kontakten, som behöver den? Hur många törs utelämnas sin personlighet till en annan person... inte många, förmodar jag. De som har "konstiga" funderingar, teorier och grubbler anses vara "korkade" och får ingen kontakt där någon "LYSSNAR" till dem genom att lyssna, svara och uppfatta. I stället blir svaret på kontakten ett skrott och en klapp på axeln med frasen: "Har du sökt för det där?" Och så ett skrott och ett kort hej! Det är inte märkligt att det finns sjuka människor... det märkliga är att det finns människor som utdelar sjukdom genom att ge en klapp på axeln och säga: "Har du sökt för det där?" Den frasen sänder många kloka, emotionellt instabila individer till ensamhet och sjukhus. Asikter och Tro måste vara anpassade till den rådande samhällsstrukturen om de skall accepteras... om inte så blir det bara en klapp på axeln med en efterföljande fras.

Det är inte individen som är mentalsjuk, det är samhället som är felkonstruerat för individen så länge det inte är anpassat för alla "slags" människor. Genom tron får människan sitt mod att finnas, att vara och existera. Modet, tron måste också få stöd i det samhälle hon lever, annars blir det en oundviklig konflikt med individ contra samhället på grund av likriktningen i fråga om att acceptera eller inte acceptera människor. Och med utgångspunkt från det kan man fråga sig, vems tro är den sanna... vems sätt att leva är det rätta... vems verklighet är den adekvata och slutligen, vems psykiska konstitution är den enda acceptabla? Jag kan inte svara, så länge jag inte anser att det finns en allomfattande sanning och moral. Svaren på frågorna kanske finns i vår tolkning av den verklighet/värld/vi lever i. Vår tolkning kan bli till en tro som vi anammar och lever med som ett stöd i svåra situationer. Vi tolkar oss själva och upprättar en moral och vissa sanningar vi lever efter,

det viktiga är att vi inte gör det till en absolut sanning och moral, utan att vi tar del av allt.

Det finns många djup och höjder i vår tillvaro i vilka vi måste lyssna för att bli delaktiga av verkligheten. Karl Jaspers säger: "Att vara människa är att bli människa", hur skall man bli en människa? Vidare säger Jaspers: "Den högsta åskådligheten i världen är kommunikationen mellan personligheter"... kanske ett svar... Jag har inget personligt svar, men jag har ett personligt krav på mig själv i umgänget med naturen och människorna som jag vill dela med mig av: "Genom ett klart och vaket umgänge med människor av alla slag, varigenom jag får en moralisk hållning till mig själv framsprungen ur frågan "vad är rätt och orätt". Vidare söker jag kontakt med alla livsdimensioner för att söka vakna som människa för att kunna bära ansvaret för mig själv och ta konsekvenserna av mitt handlande som fri människa, vilket innebär ett ohyggligt nästan plågsamt ansvar. Modet och all den kraft jag skönjer inom mig under svåra perioder och situationer är det livselixir som delgivits mig genom TRON på vår förmåga att vara närvarande i oss själva som oss själva och genom tron på vår delaktighet av transcendenten. Jag tror denna kraften är Gud... kraften att vara människa för alla människor. Tyvärr är det svårt i vår tid.

Christer E.

Barbro Soller — Stig A. Nilsson Djurfabriken

Den moderna djurfabriken har enligt förf. många likheter med en tätort: trängsel, stress, dåligt luft, svårigheter att behandla avfallet etc. Hon har i denna bok lagt tonvikten miljöförhållandena inne i fabriken och de problem som uppstår när man försöker att anpassa djuren till tekniken i stället för tvärtom.

Det är en ruskig läsning — men nödvändig. Den innehåller en mängd foton från fabriken. Boken måste bli läst av många och kunskapen om vad som sker måste spridas vida omkring. Det gäller livet.

168 sid. 27:—

Nils-Olof Jacobson

Liv efter döden

Om parapsykologien, mystiken och döden handlar denna bok skriven av en läkare. Förf. är nu så känd genom framträdande i Radio och TV att han knappast kan behöva någon presentation.

Med utgångspunkt från parapsykologin behandlas frågan om vad som händer efter hjärnans död? Kan någon form av medvetande finnas efter hjärnans död? Erfarenheter från många håll diskuteras: mystiska upplevelser, spiritualism och besättelse, klara drömmar och upplevelser att gå ur kroppen. Mycket av detta material presenteras för första gången.

Inb. 350 sid. 49:50

LITTERATURFÖRLAGET
Luntmakargatan 90 - 113 51 Stockholm

Brev till en skolkamrat

Det är några år sen jag träffade dig, min skolkamrat, Gertrud. En sommar dag kom jag till ditt hem i en lappmarksby. Blommor visade vägen till ditt hem, du har alltid älskat att omge dig med något vackert, färgrikt.

Eftersom du är lanthusmor har du troligtvis liksom jag tidningen Land. I senaste numret av den 16 april behandlas bl. a. den aktuella skolfrågan. Där talas i en artikel om att barnen i stan går i skola på landet. Man har så att säga vänt strömmen i Borlänge och Mjölby och låter skolskjutsarna gå i omvänd riktning. Stadsbarnen trivs i de små skolhusen med goda lekplatsmöjligheter i lugn miljö, i skolhus, som annars måste läggas ner.

Låt oss nu en stund minnas vår egen barn- och skoltid. Hösten 1915 kom du till kyrkbyn Risbäck för att gå i skola. Du inackorderades i en av gårdarna. Du hade redan själv börjat tjäna ditt uppehälle. Din mor var änka, hon måste tidigt skicka ut sina flickor på förtjänst, som man sa. Du kom till mor Sigrid på Stornäset.

Du skulle valla eller geta hennes djur under sommaren, se till att de fann bete och vatten, skrämman undan björnen med din närvaro och föra djuren hem om aftonen. Du skulle hugga och bära in ved och utföra andra småsysslor. Du berättade att du så gärna ville snida något vackert av tjärvedstickorna. Men du tordes inte visa mor Sigrid sånt "fjask".

Vår lärare, min far, skulle förstått dig. Han hade själv konstnärliga anlag. Men inte vågade du tala med honom om sådant. Och ändå var han så innerligt snäll. Han hade ställt till med julfesten en vecka tidigare än vanligt för att du Gertrud skulle få vara med. Du måste hem före terminens slut för att hjälpa mor Sigrid med veden, korna, vattnet och höet.

Ja, se julfesten, det var skoltidens stora upplevelse! Vår lärare hade en gramfon med trätt. Från den strömmade ljuvliga toner: "Var jag går i skogar, berg och dalar". — Fiskdammen gav vår fantasi vingar. Vem hängde jultidningar på kroken? En liten kamrat sa: "Je e så fejen, så je darr." Men jag blev besviken, när jag kikade bakom förhänget och såg Kalle i granngården sitta där röd och svettig. Det var som att förlora tron på jultomten.

Dagen efter julfesten gick du nära milen hem till Stornäset. Du gick landsvägen, som blivit byggd för ett par år sedan. Vi minns den första bilen, som kom till byn i ett moln av damm, likaså den första motorcykeln. Jag blev så rädd, när jag hörde den på långt håll att jag körde ner i ett stenrös med min mammas nyinköpta cykel och slog mig rätt illa. — Vi hade ännu tre mil till närmaste telefon. Jag vill minnas att vi fick den 1916, sen vår lärare gjort flera resor till Stockholm och där uppvaktat höga vederbörande. En del gott folk tyckte det var onödigt med denna nymodighet, man hade i alla tider klarat sig utan telefon.

Det var krig ute i världen. Vi skolbarn kände ock allvaret och ansvaret för vårt land, när morgonbönen lästes: "Vår konung och vårt fosterland, o, fädrens Gud beskyd-

da, slut kärlekens och fridens band omkring palats och hydda."

Krigets verkningar erfor vi barn mest i mörkret, som omgav oss. Vi läste våra läxor vid ett stearinljus eller framför den öppna spisluckan. Fotogenen sparades för högtidliga tillfällen. Men en dag kom far hem med en illaluktande karbidlampa, den lyste upp i vintermörkret.

Mat led vi ej brist på. Vi levde mest av vad jorden gav. Alla i byn odlade korn på den tiden, torkade det i bastun och malde det i skvaltkvarnen vid bäcken. Sen bakades ett gott och hälsosamt pickebröd i bakustugan. Av mjölet kokades vidare gröt eller gjordes pannkaka och våfflor samt kams. Blåbärs-sylt åt man ofta till. Blåbär kunde man plocka så mycket man önskade, därtill linnbärra, brandbärra och myrbärra d. v. s. lingon, hallon och hjortron.

Det svåraste för de äldre var kafferansor- neringen. Kvinnfolken studerade "Brokiga Bladet" med bihang — Hushållsbladet. Där stod en del om surrogat. Jag minns enbärs- kaffe, ärt- och kornkaffe, knallkaffe och för oss barn lingonbladste. Vid högtidliga tillfällen togs några äkta kaffeböner fram. De rostades i kaffebrännaren, maldes på kaffekvarnen. Enligt ortens sed lades några saltkorn i pannan och den färdiga drycken klarades av med torkat fiskskinn s. k. klar- skinn.

Vi började med att tala om vår skoltid. Låt oss återigen tänka oss tillbaka till det timrade låga huset, där vi lärde oss de första grunderna, där vi trivdes och lekte barndom- mens glada lekar.

"Glada vi i skolan gå, glatt vi le och sjunga,
än vi icke tänka på tidens sorger tunga,
än så är vår barndomstid, än så har vårt
hjärta frid,
därför mitt i livets strid, vi som fåglar
sjunga."

På skolgården lekte vi ringlekar, i skogen lekte vi affär, i hurrbacken åkte vi skidor, ibland flera stycken på samma par. Det var särskilt roligt, när man fick vara "bakstääre" hos en kraftig pojke, som sköt i väg med fart. När det var sträng kyla, samlades vi under rastera kring järnkaminen, berättade sagor, lekte sittlekar och sjöng sorgeliga visor om drinkarens dotter Anna, om Hjalmar och Ingeborg och Svarta Sara.

På söndagen kom vi ofta till skolan. Då firades högmässa där och ej i kyrkan, som på den tiden saknade eldstad. Vår lärare var tillika präst, hans fru, pastorskan, tjänst- gjorde som organist. Du minns kanske vår kamrat Märta, hon, som kom från ett ensligt skogstorp, hon, som aldrig hört någon musik. Hon blev så hänförd över prästfruns or- gelspel att hon utropade: "När jag blir stor, ska jag bli prästorska!"

Det blev hon nu inte, du fick ej heller din ungdomsdröm uppfylld, den att få läsa vidare och få utbilda dina konstnärliga anlag. Men du har väl fyllt din plats som lanthus- mor och dina barn och barnbarn ha haft större möjligheter att få studiebidrag och få skolutbildning på olika områden.

En okänd författare skrev i en tidning om sin barndom, vår barndom följande:

"Vi, som föddes med barnmorskehjälp utan moderskapspenning och utan barnbidrag, och aldrig blött i socialkommunala blöjor, och som fick lära att snyta oss, vara hövliga och veta hut.

Vi, som med lappade byxbakar och spikbeslagna sveciakängor i skrabbiga skolhus, skrev på egna griffeltavlor och läste ärvda läxböcker, utan fria frukostar, utan sexualundervisning och utan intelligenstestning och absolut utan mindervärdighetskomplex och aldrig hade en aning om kuratorer, beteenderubbning, missanpassning, skolkonsulenter, kontrollanter och andra socialtanter.

Hur kunde vi klara oss?"

Din skolkamrat
Dagmar

Paul Tillich

Modet att vara till

Angesten inför tillvaron och dess gåtfullhet är ett av vår tids mest centrala problem, speglar i litteraturen, filmen, filosofin. Varför har just vi drabbats av denna universiella ångest? Är vi dömda att leva vidare under dess tryck eller kan vi övervinna den? Det är en del av det som behandlas här.

Hft. 16:45, inb. 21:80

Rudolf Steiner

Karmas yttringar

Boken innehåller elva föredrag hållna i Hamburg maj 1910. Karmas betydelse för den enskilda individen, för länder och folk och mänskligheten i sin helhet. Det är en mycket givande bok för dem som närmare vill tränga in i hur karma fungerar.

250 sid. 30:60

Signe Boye

Samtal med en ledare i andevärlden

En andra upplaga av dessa samtal om ande, själ, intellekt och helande givna i Stockholm åren 1942—1944.

9:40

Ludvig Dahl

Redan då

Innehåller två kapitel ur VI ÖVERLEVER DÖDEN.

7:10

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90 - 113 51 Stockholm

Vattumannen

Solen har under Vattumannens zodiaktecken rullat ännu en bit högre på firmamentet, stigande ur sin kosmiska grav, mörkret som omgivit oss under de långa höst- och vintermånaderna. Vår längtan efter sol och en ny födelse av vårt väsen, våra fysiska och psykiska krafter, har blivit ännu starkare under detta tecken, som råder i astrologin mellan den 20 januari och den 18 februari. Hos oss i Norden är det nog ännu kallt och snön ligger djup på äng och mark, vi kan ännu ej se någon grönska omkring oss eller de första vårt hjärta fröjdande skira blommorna som bryter fram ur jorden och det skyddande snötäcket, såsom det är fallet i de flesta länderna i hjärtat av vår kontinent, för att ej tala om det sydliga Europa, men trots detta känner vi att livets genombrott, krafternas, och grönskans återkomst nu, hand i hand med den stigande solen, ej låter vänta på sig alltför länge mera. På kontinenten däremot tittar under detta zodiaktecken redan krokusen fram, där kan vi överallt på landet höra korna råma i sina stall, som om de skulle börja ana vårens återkomst och återvändandet ut på den ljuvliga gröna ängen, och många fågelarter, som övervintrat i de kallare nejderna, börjar lämna sina vinterbon för att be människan om lite brödsmlor och vetekorn. Och människan själv firar i fettisdagens karnevalyra, sjungande och dansande, vinterns slut och den uppstigande solen och renar, symboliskt, sin kropp fyrtio dagar före Påskhögtiden. Den kyrkliga Kyndelmässodagen är en ljusets fest, där vi på samma sätt som på den världsliga fettisdagen firar ljusets återkomst och nyfödelse ur sin kosmiska grav. Kyndelmässodagen är avslutningen för den högtid som vi inledde med Julen. Nu bränns de sista kvarvarande ljusen ner, på det viset symboliskt ännu en gång tändande ljuset, det stora kosmiska Ljuset som nu återvänder för att ge oss ett nytt hopp och nya krafter, ja, nytt liv.

Ser vi på naturen under Vattumannens tid så kan vi där uppleva hur de första vid- ungarna bryter fram, i synnerhet när vi redan haft några lite varmare soldagar, och på samma sätt ser vi att knopparna på träd och buskar allesammans bara tycks vänta på lite sol och värme för att äntligen, äntligen slå ut i full blomstring igen. Och där nere i jordens mörker, i den svarta myllan, börjar under Vattumannens tecken livets vatten, vätskan som genom snö och is trängt in i jorden, ge nya krafter åt fröet som bara väntar på att börja spira för att å sin sida berika livet i naturen och skänka människan och djuret ny föda, nytt bröd. Växten dricker, stärkande sig, törstigt allt det vatten det nu, under Vattumannens tecken, erhåller däruppiifrån, ja, även det med solens, den stora livskällans, hjälp. Men på samma sätt börjar även i träden, som vi kan se det när vi avlägsnar lite av barken, livets vatten, livselixiren, jäsa och leva upp på nytt, stigande i stammen, mot grenar och knoppar, för att förbereda den stora nyfödelsen i naturen.

Torde man då inte kunna säga att detta

Vattumannens tecken är starkt symboliskt för allt det vi nu upplever i hela naturen! Vattumannen som ur sitt kärll öser vatten, ny livskraft, ner över jorden, för att skänka växten, djuret och människan nytt liv och nya krafter.

Mytologin Sumer och Babylon

Studerar vi den antika mytologin ser vi att det var sumererna som de första avbildat Vattumannen som en livsförnyare. Gudomen Ningizidda var hos dem livsträdets herre, han gav med andra ord liv åt det heliga trädet. På samma sätt som babylonernas gudom Nabu ansågs vara en alstrare av alla andra gudar, stjärnorna och solen, då det var han som förde solen fram ur mörkret, ur underjordens, dödens rike. Vilken härlig symbolik! Och det var Nabu vilken, som Vattuman, väckte de döda till livet igen, till en ny födelse. Stadsguden av Lagasch, Ningirsu, är en annan sumerisk Vattumannsgudom. På ett sigill från år 2500 f.Kr. ser vi prästkonungen Gudea, vilken av Ningizidda leds fram till guden Ningirsu, som sitter på sin tron och skänker sin gäst nya krafter, nytt liv i form av vatten som rinner fram ur ett kärll som guden håller i sin hand. Dessutom ser vi på sigillet hur vatten även strömmar fram ur gudens kropp på två ställen, ur hans högra och vänstra axel, flytande mot tre små kärll som fångar upp det och som omger Ningirsu. Hela gudomen verkar som en enda stor livskälla ur vilken vatten, livets elixir, bara öser fram. På samma sätt kan vi på många andra sumeriska och babylonska sigill uppleva samma bild — guden som strömmar ut vatten ur sina axlar eller ur sina sidor. Delvis, säger William Hayes Ward (i "The Seal Cylinders of Western Asia, Washington 1910), identifieras här vattengivaren med solguden själv och å andra sidan med Gilgamesch där Enki/Ea/ är vattnets gudom och "visdomens herre, som känner till hemligheten med livets vatten" (Samuel N. Kramer, Sumerian Mythology, Philadelphia 1944).

Men sumererna hade även kvinnliga vatten- och livsgudomar, bl. a. Gula, som brukade väcka människor från döden "med sin rena hand" och blev till en undergörande läkare, som grekernas Asklepios och hans dotter Panakeia, och gudinnan Bau, som kallades för "härskarinnan, som åter skänker liv" och som även gällde som orakelprästinna i gamla Sumer, där hon dessutom var guden Ningirsus höga maka. Som sådan brukade hon sitta i livsgudens famn, så som vi ser henne avbildad på sumeriska sigill från den tiden.

Denna sumeriska Vattuman finns även avbildad på den kända gränsstenen nr. 6 från staden Susa, där vi anträffar honom hållande ett kärll ur vilket vatten rinner i två parallella strömmar neråt, mot en helig tjur. Några forskare av den sumeriska kulturen hävdar, att denna avbildning är ett klart tecken på, att Vattumannens symboliken här bildar en länk mellan Sumer och Oxens zodiakpe-

riod, samt att hela denna symbolism faktiskt går tillbaka till tiden omkring år 3300 f.Kr., då ju, som här ovan sett, Oxens zodiaktecken härskade och bildade grunden till hela den fortfarande kvarlevande djupt symboliska ox- och tjurkulten i hela den antika världen. De som läst Gilgamesch-eposet kommer kanske ihåg att Gilgamesch vid ett tillfälle ställer frågan hur det kommit sig att han hade lyckats undkomma döden och blivit upptagen i gudarnas sällskap, som en av de odödliga. Därpå svarade Utnapischtim honom, att han räddats från den stora floden (den bibliska syndafloden) av Ea, vattnets och visdomens gudom, vilken hade låtit Gilgamesch bygga en ark, som skulle rädda honom och även djurvärlden att överleva undergången, döden. Och arken är, som redan tidigare antytts, här ingenting annat än människans makt över sitt medvetande, tack vare vilket hon är i stånd att upprätthålla sig över det omedvetna, över döden. Och det var även Utnapischtim som gav Gilgamesch det rådet att dyka till havets grund, för att där söka finna en växt som skulle skänka honom evig ungdom. Och här symboliserar havets botten själens grund, själsljuset, där människan kan finna odödlighet och evig ungdom...

Egypten

På den redan i samband med tidigare zodiakteckentydningar omnämnda zodiaken på den gammalegyptiska Denderastenen är Vattumannen avbildad som en egyptisk gud vilken håller två kärll i sina händer, ur vilka vatten strömmar mot en liten fisk vid gudens högra fot, en symbolism som redan tycks slå en bro till zodiakens sista tecken, Fiskarna, och som tydligt bildar en parallell till de två vattenströmmar vi upplevt hos sumererna och i Babylon här ovan. Robert Eisler betecknar den egyptiske vattenöaren för en "rabu" (en jätte), en bergs- och flodgud, som låter den Blåa och den Vita Nilen flyta ur sina två kärll (Eisler: The Royal Art of Astrology, London 1946). Då skulle, enligt hans uppfattning, de babylonska Vattumannens flöden motsvara floderna Eufrat och Tigris. Det rör sig dock i detta fall mera om egna konstruktioner än om bevisade mytologiska symbolismer, trots att några egyptiska astronomer hade betecknat Vintergatan på firmamentet som Vattumannens flod och även som den egyptiska Nilen.

Men egyptiernas mytologi talar även om Isis (växtlivets gudinna) som gick ut för att leta efter sin make Osiris (solguden) i underjorden. Alltså växterna som i jordens mörker väntar på den frigörande solens kraft och livets pånyttfödelse. Med hjälp av hunden Anubis (som hos grekerna motsvarade himlahunden Sirius i astronomin) lyckas det för henne äntligen att finna sin herre, i vars sällskap hon nu åter är i stånd att fortsätta sin livsfärd på våren, då livet återföds.

Grekland

Grekerna döpte Vattumannen till Ganymed, som höll ett kärll under sin arm, flygande mot himlen. Det var en örn som hjälpte honom flyga mot gudaberget Olympen, där han skulle bli en gudarnas munskänk. Att örnen här sammanställdes med Vattumannen beror väl på att örnen stjärnbild på firmamentet föregick Vattumannen och således tycktes lyfta denna upp mot sig.

Vattumannen kallades på grekiska för hydrochóos d. v. s. mannen som bär vattenkärlet. Kärlet självt betecknades som Hydria. Men Vattumannen betecknades av dem även som Deukalion, som var älskad av Zeus. Och Deukalion var den grekiska syndafloberättelsens store hjälte, såsom Gilgamesch hos babylonerna och Noa hos Israels folk och i kristendomen. Slutligen betecknade grekerna Vattumannen även som Amphoreus, d. v. s. hink, kanske därför att den vattenfloden från skyarna redan på den tiden brukade rinna ner mot jorden som vatten ur en hink, i strida strömmar.

Men den grekiske Deukalion hade även varnat sin fader för syndafloberättelsen och uppträder hos grekerna således även som en varnande gudom. När Zeus efter ett besök på jorden, hos konung Lykaon av Arkadien, hade givit upp hoppet på människornas släkte och lät den stora floden komma över det och deras åkrar, lät han bara Deukalion och hans maka Pyrrha överleva på gudaberget Parnassos. Och det var Deukalion, Prometheus son, och hans hustru, som nu skulle bilda grunden till ett nytt och bättre människosläkte i gudarnas beskydd. "Min fader, Prometheus," sade han, "har lärt mig många konster, men icke konsten att av jord skapa en människa och ge denna formade lera ande och liv." Och det var Themis, den eviga världsordningens och rättvisans gudinna, som nu kom att undervisa Deukalion och hans hustru om livets och gudarnas höga lagar och om livets högre mening. Det var hon som, före den delfiska Pythian, tronade på gudaberget Olympus varifrån hon övervakade världens ordning och sammankallade gudarna till deras ting. Och Themis lät Deukalion och hans hustru skapa ett nytt människosläkte av stenar som förvandlades till kött, blod och ådror, barn av manligt och av kvinnligt kön. Det nya släktet var således, på gudarnas begäran, skapat av materia. Och det blev också ett stenhårt släkte det, de gamla grekerna som kom att underkuva den övriga världen under sitt välde och byggde tempel av sten i en skönhet vars like världen ännu icke skådat. Människorna de också skapade av sten, den lysande parniska marmorn, kom, även de, att likna gudar...

Israel

I gamla Israel firade man under Vattumannens tecken en stor offer- och glädjefest till Simsons ära. Simsons hår har ju, mytologiskt sett, identifierats med solens strålar och när nu under Vattumannens tecken dessa strålar åter blev intensivare, glädde sig människan åt det och firade det högtidligt. Man hämtade då, symboliskt, Simson ut ur hans underjordiska häkte och gav honom order om att göra människorna glada igen. Och Simson anropade Jahve, sin gud, och bad honom om ny kraft, som också skänktes honom, så att han nu med all sin nya styrka kunde vråka omkull två väldiga pelare och helt befria sig ur sitt mörka fängelse.

Men även hos judarna brukade man beteckna Vattumannens tecken med "hinken" (deli) — Jezira kap, 5, avs. 4. — såsom vi redan sett det hos grekerna, egyptierna och babylonerna.

Judarna gjorde dock Vattumannen till

människa (Hesekiels vision) och de kristna förvandlade honom till en ängel.

I detta sammanhang kunde även Nya Testamentet som kännetecken för den även då ännu kvarlevande Vattumannssymbolismen anföras, Jesus som i Johannes 7:38 säger: "Den som tror på mig, av hans innersta skola strömmar av levande vatten flyta fram, såsom Skriften säger". Detta sade han om Anden, säger Bibeln vidare, vilken de som trodde på honom skulle undfå.

Norden

Såsom i Bibeln har man även i Norden identifierat vattnet med anden. Vattumannen är således även här en källa till högre insikt och visdom man får vandra till för att fråga gudarna efter den kommande livsvägen (Gylfaginning 26).

I Völuspó (19) skänker Völva, sierskan vid foten av det heliga livsträdet, åt Odin en dryck ur Mimirs källa, visdomens brunn, och guden får å sin sida härför ge Völva ett av sina ögon i gengäld — vintersolen. Drycken han får motsvarar då visdomen om livet. Och så är även Urd en vaktare vid livets brunn, vid Völvas sida, Havamál (110). Drycken som Odin fick kallas i Eddan för Odroedir, som betyder livsgivare. Även här föreligger, som vi ser, en djup symbolism i den nordiska sagan. Och det är Mimir som bevakar Mimameid — livets träd (Fjolsvinnsmol (14). Odin, som varje kväll återvänder till sitt underjordiska rike, behöver sin gudadryck för att dagligen kunna förnyra sig, återfödas.

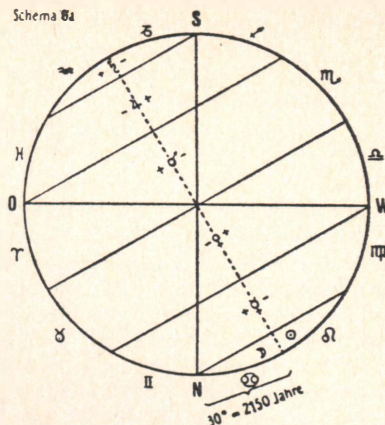
Men i Eddan talas det även om en reinkarnation: som avslutning av berättelsen om Helgis och Sigruns dödbrolopp (Helgakvitha Hundingsbana) sägs det: "På gamla tider trodde man att människorna skulle kunna återfödas, men nu brukar man kalla det för skrock av gamla kvinnor".

Völva, Urd, Idun och Mimir är allesammans djupets, visdomens, vaktare vid den heliga källan. De känner till hemligheten med människans ödesväg. Yggdrasil, den heliga asken, eller Mimameid, är båda två livets heliga träd dit t. o. m. guden Odin kommer för att söka svar på sina gåtor. Och han erhåller ett svar genom att dricka ur visdomens klara brunn.

Vartän vi således må skåda i de olika folkens djupsinniga myter finner vi överallt samma symbolism om vattnet som livets, visdomens och ödets källa och om Vattumannen som källans väktare och munkänk. Det är i hans tecken solen vinner ny kraft och börjar stiga fram ur mörkret, skänkande växten, djuret nytt liv och nya krafter.

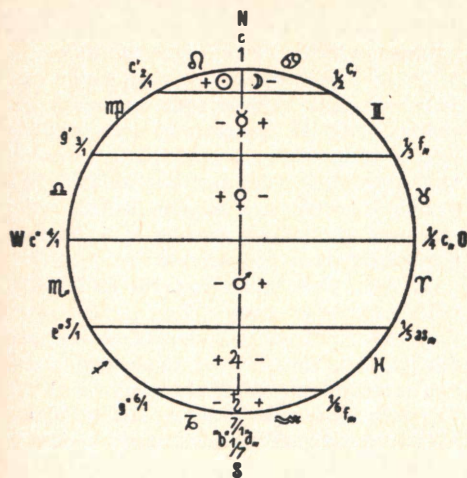
En omvänd kosmos

Vi har redan i föregående avsnitt talat om vissa grundläggande fel som föreligger i vårt kalendersystem, d. v. s. att låta ett nytt år börja med den första januari i stället för den 21 mars, solens verkliga födelsedag, då allt liv åter vaknar efter den långa vintersömnen. På samma sätt tycks det, som bl. a. den framstående mytforskaren Julius Schwabe i "Archetyp und Tierkreis", (Basel, 1951) framhäver det, emellertid även föreligga ett fundamentalt fel i att låta Vädurens zodiaktecken bli grundläggande för all astrologisk tolkning i stället för att bygga på Oxens zodiakperiod, d. v. s. tiden mellan åren 4530—2370 f.Kr.

Den astrologiska avvikelserna enl. Julius Schwabe. Den sneda vinkeln utgör 30°, d. v. s. 2150 år, eller ett zodiaktecken, så att vi i stället för Oxzodiaken nu baserar astrologin på Vädurens zodiaktecken som utgångspunkt. Vår världs stora disharmoni går tydligt tillbaka till denna missvisning, såsom det här ovan framgår av den pytagoreiska Lambdomans förvriddning och den kosmiska uppochnedvändheten i diagrammet, bl. a. även i den polara kullkastningen.

Däriigenom att man bygger alla astrologiska tolkningar på Vädurens zodiakperiod (d. v. s. tiden mellan åren 2370 f.Kr.—210 e.Kr.) uppkommer, en som Schwabe betecknar det, "en skadlig vinkel" och en omvänd kosmos, som helt enkelt måste innebära en negativ och missvisande interpretation av såväl myter som horoskopberäkningar. Enligt Julius Schwabe, som bygger sin intressanta argumentation på den pytagoreiska Lambdomans djupa inneboende visdom, är även zodiaken beroende av en världsalltets harmoni, av kosmisk-matematisk-musikaliska lagar som bara i Lambdoman kan bilda någonting logiskt. Drar vi en cirkel och en diameter uppifrån neråt med en indelning av denna cirkel i fem avsnitt (5 tvärsreck till denna diameter) och betecknar cirkeln ovan med N, den nedre med S, den vänstra delen med V och den högra med O, d. v. s. Nord, söder, väster och öster, och sätter därpå de olika zodiaktecknen in så, att avsnitten från O till N betecknas med Oxens, Tvillingarnas och Kräftans tecken, avsnitten från N till V med Lejonets, Jungfruns och Vågens zodiak, avsnittet från V till S med Skorpionen, Skytten och Stenboken, och sedan, som avslutning, avsnittet från S till O med Vattumannen, Fiskarna och Väduren, så erhåller vi en zodiak där livet börjar under Oxens tecken för att vid Kräften uppnå den stora vändpunkten, därpå Lejonet som kulminationen av året, livet och zodiaken, då solen står som högst, och sedan efter Lejonet, på den åter neråt gående vägen, mot hösten, höstdagsjämningen, Jungfruns och Vågens tecken för att slutligen under S ha kommit fram till Stenboken till vänster och Vattumannen till höger. Men vad måtte Schwabe, frågar vi oss nu, då mena med det hela? Ja, han nöjer sig inte bara med att insätta de olika zodiakteckningarna utan har även satt in de olika planeterna i sitt schema, där Lejonet står i Solens tecken, Kräften i Månens, där Sturnus täcker Stenboken och Vattumannen i S, Jupiter Skytten och Fiskarna, Mars Skorpionen och Väduren, Venus Vågen och Oxen och, slutligen, Merkurius Jungfrun och

Julius Schwabes astrologisk-kosmiska korrektur av Vädurszodiaken till Oxzodiaken inbyggd i den pytagoreiska lagen om sfärernas stora harmoni (mellan musikens och matematikens lagar, zodiakkretsen och planeternas inflytande på jordens, växtlighetens och människans liv och öde).

Tvillingarna. Och, avslutande, förser han, sin stora kosmisk-harmonikala-zodiakala cirkel med siffror, så att talet 1 står i N, 2/1 vid det första delavsnittet mellan N och V och talet 1/2 vid det första delavsnittet till höger, för att därifrån gå vidare neråt med bråktalen 1/3, 1/4, 1/5, 1/6 och för att sluta med talet 1/7 resp. 7/1.

Schwabes schema visar hur djupsinnigt han byggt upp det hela. Ettan, på toppen av cirkeln, är ju talet för den stora enheten, ur vilken allting utgår och står i samband med solens tecken. Och talet 7, vid S, är som läsaren har sett det i tidigare avsnitt av denna översikt, ett av de heliga talen som hela kosmos och vårt liv är byggt på (vi har framhävt, att alla våra blodkroppar regenereras varje sjunde år och att det mänskliga livet består av tolv dylika sjuårsperioder, alltså totalt, som även Bibeln påpekar, av 84 levnadsår). Dessa här i Schwabes cirkel upptagna hela och bråktal motsvarar då, som också redan tidigare omnämnts, talen i den pytagoreiska Lambdoman, som ju tolkar livet, harmonin och musiken helt matematiskt, utgående från en nollpunkt varifrån en linje drages åt höger, en rätvinkligt neråt och en, som diagonal, mellan dessa två, där då siffrorna som går neråt i detta diagonalschema utgör hela tal och siffrorna som går till höger är bråktal, medan diagonalen själv utgörs av hela tal. Diagonalerna går fram mot en ny parallellinje och bildar där för oss hela musikskalan, med samtliga oktaver, kvinter, kvarter och tertser, således på ett för lekmanen nästan mirakulöst sätt uppvisande ett nästan magiskt beroende hos tonerna av talen och, tvärtom, talen av tonernas värld, där vi i de olika svängningstalen sedan tydligen kan uppleva all harmoni, men även all dissonans, all disharmoni, kakafoni, beroende på vilken väg vi slår in på, hur vi spelar på Pythagoras uråldriga monokord. (För den som eventuellt vill fördjupa sig i tematiken omkring den pytagoreiska Lambdoman kan bl. a. prof. Arnold Keyserlings bok "Das Rosenkreuz" / Verlag der Palme, Wien, 1956) rekommenderas till det bästa, en forskare som ägnat mycket ingående studier åt problemet och som byggt en stor av hela sin fantastiska och av djup visdom präglade

filosofi på dessa musikens djupa lagar).

Läsaren som således håller den här kort skisserade pytagoreiska Lambdoman och Julius Schwabes på denna Lambdoma byggda zodiakcirkel framför sig kan nu tydligen skönja vissa djupgående sammanhang även mellan astrologisk-kosmiska lagar och matematiken såväl som musiken, med andra ord komma fram till en kosmisk harmoni han säkerligen, från början, inte ens hade kunnat drömma om.

Men vari ligger då nu diskrepansen, orsaken till att det enl. Schwabe har uppstått en omvänd kosmos och därmed en disharmoni och avvikelser även i tolkningen av myterna?

Ja, så som zodiaken nu föreligger, byggande på Vädurens tecken som utgångspunkt, ligger solen, för det första inte högst uppe på cirkeln (kosmos) topp, utan mellan Kräften och Jungfrun, innehar m. a. o. en bortträngd sidplats och inte toppen, höjdpunkten av zodiaken. Under S står då, i stället för Stenbocken och Vattumannen enl. Oxens zodiak, Skytten och Stenbocken. Men, betonar, Schwabe, det är Stenbocken och Vattumannen som borde bilda grunden till zodiaken, då det ju är vattnet, livets elixir, som livet har sina rötter i och som allt liv utgår ifrån. Och så börjar ju solen, påpekar han, och därmed livet, inte sin bana i väster utan i öster, under Oxens tecken, för att därifrån stiga mot sin kulmination i Lejonets, solens, symbol, med Kräften som vändpunkt. Sommarsolståndet, tiden då värmen hos oss är som högst, ligger då, hos oss nordbor i alla fall, under N och icke under S, medan Vårdagsjämningen skall ligga under O och höstdagsjämningen under V, d. v. s. mellan Vågens och Skorpionens symbol, Skorpionen som ju ger allt liv sitt dödbärande sting.

Ställer vi en människa in i Schwabes cirkel med huvudet i nord och fötterna i söder, så är det den mänskliga hjärnan som styr och icke, vid en omvänd kosmos, fötterna. Det är ju inte bara den judiska Kabbalan (såsom vi möter den i "Encyklopedia Judaica") I som byggt upp sin filosofi och kosmologi på människan som utgångspunkt för höga kosmiska lagar, där vi tydligen finner hjärnan som det utslagsgivande organet medan könsorganet ligger i medelpunkten, som utgångspunkt för en ny skapelse, stående på skärningspunkten mellan zodiakens O- och V-punkter.

Ox-zodiaken är således, har Schwabe visat oss, helt och hållet naturbetingad i zodiakens harmonik och det är Vädurszodiaken, som nu gäller som utgångspunkt för astrologin, vilken bildat den skadliga vinkeln som omfattar en period av omkring 2150 år eller 30 grad, så att planetusens symmetriaxel därmed har erhållit den förskjutningen som många forskare t. o. m. lägger till grund för all disharmoni som nu råder i vårt liv. Och Schwabe bevisar för oss riktigheten av sin uppfattning i denna fråga med paralleller till såväl musikens värld och det mänskliga blodomloppet, såsom prof. Arnold Keyserling å sin sida på ett nästan mirakulöst sätt låter oss vinna en inblick i grammatikens, de kemiska elementernas, kristallernas och biologins höga lagar, utgående från den pytagoreiska Lambdoman, insikter som låter oss blicka på livet, allt jordiskt och kosmiskt på ett sätt så att fjällen verkar falla från våra ögon, studerande denna sällsynta visdomsvärld som här öppnats för oss av den

nyupptäckta pytagoreiska Lambdoman, som återfunnits i arabiska skrifter vilka Jamblichos samlat och efterlämnat åt oss i sin "Kommentar zur kleinen Arithmetik des Nikomachos" och som på banbrytande sätt även tolkats för oss av friherre von Thimus och Josef Matthias Hauer.

Tar vi Julius Schwabes zodiakschema till utgångspunkt så indelas de tolv zodiaktecken och planeterna i den här ovan omnämnda cirkeln på följande sätt:

manlig	planet	kvinnlig
Lejonet	Solen, Månen	Kräften
Tvillingarna	Merkurius	Jungfrun
Vågen	Venus	Oxen
Väduren	Mars	Skorpionen
Skytten	Jupiter	Fiskarna
Vattumannen	Saturnus	Stenbocken

Solen är då ett manligt tecken, medan Kräften är kvinnligt och planeterna såväl manliga som kvinnliga, fördelade genom zodiakcirkeln symmetrilinje.

Livets rike ligger här, i detta i Oxens tecken stående schema, under solens hägn, medan dödsriket befinner sig längst nedan, under S, där Vattumannen då har sin egentliga hemvist, vattande livets träd, Yggdrasil. Och denna djupa källa livnär såväl döden som livet, det mörka och det ljusa, den döda Midvintersolen såväl som den allting föryngrande vårsolen, som snart skall spira ur sitt mörka rike, givande nytt liv åt alla varelser. Och då döden enligt myterna betraktas som en sjukdom man skall övervinna, blir Vattumannen även förvandlad till en stor läkare och barnmorska, såsom vi mött henne i den sumeriska gudinnan Baus gestalt här ovan, henne som "skänker nytt liv" eller som gudinnan Gula "som med sin rena hand gör de döda levande igen", såsom ju även grekernas store läkare Asklepios är de dödas uppväckare.

Det är, påpekar Julius Schwabe, Stenbocken som skall symbolisera dödströtthetens ort, medan Vattumannen skall vara den som åter ger ny kraft, nytt liv och Lejonet skall stå som kulmination av zodiaken, i den livsgivande solens tecken, och ej, såsom det är fallet hos en upp- och nedvänd kosmos, med himmelen i mörkrets zon och vinterhalvcirkeln (helvetet) ovan, toppande zodiaken. Det är den längsta dagen som således torde överensstämma med zeniten och den kortaste med nadir, midvinternatten.

Att det i många fall har uppstått en omvälvning i den mytiska topologins symbolik har uteslutande sin rot i den här omnämnda omkastningen av solståndspunkterna i Vädurszodiaken.

Vi skall nu, för att visa hur Schwabe kommit fram till denna missvisning, låta honom själv med några ord tala till oss: "Jag gick och grubblade på meningen med denna avvikelser under en hel dag, men kunde ej finna ett svar. Men så fattade jag plötsligen orsaken till det hela: precessionen! Solens bana och himmelens ekvator, som skär varandra i en vinkel om 23 1/2 grader, är två största cirklar och delar varandra ömsesidigt i var sin halva. De två skärningspunkterna kallas för naddagsjämningar: vårdagsjämningen och höstdagsjämningen. Dessa sammanfaller med de för oss redan kända mellersta solstånd i solhulet. — Nu förorsakar jordaxelns sekulära svängning — p. g. a. att jordens axel står på ett skevt plan — att

himmelens ekvator glider långsamt, men ständigt bakåt på solens bana (ekliptiken) och med den självfallet även natt dagsjämningspunkterna. D. v. s.: medan zodiakens stjärnbilder förblir stående på samma plats, vrider solhjulet omärkligt medurs på sig. Att fenomenet redan har varit känt under en tidig historisk och förhistorisk tid är beaktat... Solen behöver omkring 25.750 år för sin solhjulsbana, för att fullborda en hel ring. En sådan tid kallas för ett precessions- eller världssår. Under en världsmånad eller under cirka 2150 års tid vandrar solen således genom ett av zodiakens tolv tecken." (Julius Schwabe: Archetyp und Tierkreis", Basel 1951, sida 18).

Och Schwabe belägger denna sin teori i hela den nämnda boken, sida upp och sida ner, på 662 sidor, där talrika exempel givs ur hela världsmytologin och alla kända arketyper, från sumerernas och babylonernas riken till den nordiska Eddans och de nyzeeländska maorinas sagovärld.

Han visar oss hur Hwergelmirs källa rinner fram ur underjordens djup, bildande en motsvarighet till Odroerir i Snorres Edda och hur man, astrologiskt, finner den heliga aspen Yggdrasil i solens zodiak, såsom han i exempel efter exempel belägger sin åsikt om en s. k. uppochnedvänd kosmos och den för myttolkningen såväl som för astrologin skadliga vinkeln, avvikelserna av den pytagoreiska Lambdoman och den kosmisk-zodiakala harmonin på ett sätt, så att många hittills misstydiga myter, kosmiska symbolismer och arketyper börjar manifestera sig för oss i ett nästan häpnadsväckande nytt ljus.

Vad betyder Vattumannens zodiaktecken?

Tecknet är, som vi här ovan ser, sammansatt av två våglinjer. Hans Sterneder, till vars zodiakteckentydningar vi hittills tytt oss, anser att linjerna skall syfta till ett kosmiskt-himmelskt och ett jordiskt skeende, varvid den övre våglinjen skall symbolisera livskraften från solen och den nedre jorden som emottar den. Han hävdar att skeendet även kan tolkas som den andliga kraften människan får från gudarna, då ju, som vi i vår betraktelse sett, vatten i forna tider ofta identifierades med ande. (Jesu dop genom Johannes exempelvis). Skeendet i detta det mänskliga livets elfte stadium, mellan åren 70—77, skall således bestå såväl av ett emottagande ovanifrån som av ett givande, då människan nu, stående på höjden av sitt liv, i allt högre grad har förvandlats till en givare, vetande att hon, materiellt sett, ej kan taga någonting med sig den dagen hon blir bortkallad av en högre makt, och att det är henne av samma höga makt bestämt att nu, kommen till slutet av sin jordiska väg, själv bli förvandlad till en välsignande makt, en givare. Kommen till harmoni med sin själ delar människan nu med sig av den visdom och frid hon funnit under ett långt sökande och, såsom livskraften under Vattumannens tecken strömmar från kosmiska nejder mot jorden skall även människan nu dela med sig av den andlig-psykiska kraften gudarna skänkt henne.

Karaktärstolkning

Mycket om Vattumannens karaktär har redan här ovan tytt och antytt, men vi skall

Tre andliga högtider

Realiten i tanken om människans enhet som en grundläggande, spirituell verklighet demonstreras i dag under alla livets förhållanden. Världen har blivit ett ömsesidigt beroende och inbördes besläktat helt genom den snabba kommunikation, som omfattar ögonblicklig television med hjälp av telekommunikationssatelliter; genom samhälls-ekonomin; genom vetenskaplig forskning och utbildningsmässiga och kulturella framsteg genom världsomfattande program för mänsklighetens välfärd, och slutligen men inte minst viktigt, genom den växande tendensen till ekumenism inom världens religiösa institutioner.

Det kommer en tid, där likheterna inom de olika religiösa läroren kommer att bli mer betydelsefulla än skillnaderna, där de grundläggande principerna inom alla religioner kommer att erkännas såsom varande identiska, och där de stora andliga VÄSEN, som är accepterade och tillbedda av olika trosrikt-

inte destomindre ännu säga några ord om de under Vattumannens zodiaktecken föddas väsen.

Vattumannen anses vara en lugn och fredlig människotyp. Han är sedan sina unga dagar intresserad av allsköns studier, d. v. s. mycket vetgirig och har därigenom ofta karakteriserats som vänligt sinnad gentemot all vetenskap. Vattumannens goda minne gör den välpredistrinerad för en andlig-intellektuell bana. Däremot är det just förståndet, intellektet, som ofta låter själens röst tiga. Vattumannen är känd för sin framstående motståndskraft i saker och ting som inte passar honom, ja, t. o. m. karakteriserad av en viss hårdhet och ihärdighet i åtaganden.

Därigenom att Vattumannen astrologiskt är ett lufttecken, såsom exempelvis Tvillingarna, lever han ofta i en överjordisk drömvärld, då han lätt förlorar kontakten till det jordiska. Det har därför funnits många filosofer som är födda under detta tecken. Vattumannen har lätt för att bli en god vän till sin nästa. Han är en utpräglad frihetsälskande människa. Enligt Carl Gustav Jungs typlära skulle man kunna beteckna vattumannstypen som extraverterad, hans verksamhet, bl. a. hans högt utvecklade sinne för vänskap och vetenskap, riktar sig mera ut än inåt.

Mänskligheten står, astrologiskt sett, sedan år 1963 i Vattumannens zodiaktecken, för en tid av omkring 2160 år fram i tiden. Då Vattumannen är det före sista tecknet i zodiaken och står under ett andligt hägn, kännetecknat av ett högt utvecklat sinne för vänskap och fred, får man hoppas att mänskligheten under detta tecken i alltmer växande grad kommer att övervinna sina små och trångsynta, ofta av konfessionalism och chauvinism präglade och förorsakade attityder människor och folk emellan. På det viset kan människan, om hon tar Vattumannen till sitt ideal, under detta zodiaktecken uppnå fred och vänskap med sin granne. Det finns tecken som tyder på att den trångsynta konfessionalismens och chauvinismens, krigens och mordandets tid långsamt, tyvärr än alltför långsamt, går mot sitt slut. Det är nu vår sak att främja denna utveckling.

Frithjof Hallman

ningar, kommer att bli kända för att ha ett gemensamt syfte. *Grundvalen för Enhet.*

Den nya världsreligionen skall vittna om detta enhetliga mönster och gemensamma andliga realiteter. Religionen i den nya tidsåldern måste vara baserad på universella sanningar, medan den samtidigt tillåter varje människa och varje religion att fritt följa sina egna accepterade ritualer och ceremonier. Dessa sanningar omfattar:

(1) Tron på en grundläggande INTELLIGENS, som vi ger namnet Gud.

(2) Accepterandet av att det finns en gudomlig utvecklingsplan i universum, vars motiverande kraft är kärlek.

(3) Accepterandet av att en andlig HIERARKI leder mänskligheten i utarbetandet av PLANEN. Denna grupp av fullkomliga människor är kända under skilda namn i världens heliga skrifter: DE HELIGAS SAMFUND, VISDOMSMÄSTARN, RISHIERN, SAMFUNDET AV UPPLYSTA SINNEN och andra.

(4) Den sanningen att stora andliga ledare under den gudomliga PLANEN och genom historien har framträtt från den andliga HIERARKIN som FRÄLSARE, AVATARER eller VÄRLDSLÄRARE för att ge nytt ljus och en ny uppenbarelse till människan. Alla världsreligioner har grundlagts på detta sätt. I dag väntar många en ny uppenbarelse.

(5) Accepterandet av att Kristus, av andra trosriktningar känd under sådana namn som Krishna, Maitreya och Imam Mahdi, är den nuvarande världsläraren och överhuvudet för HIERARKIN.

(6) Den sanningen att människorna har makt att påkalla gudomlig hjälp, när de glömmar sina olikheter och förenar sig i bön och meditation.

Varje religion har i dag sina egna speciella högtider. Allt eftersom den nya tidsålderns inflytande förstärks och känslan av andlig enhet blir djupare håller emellertid vissa besläktade högtider på att framträda, vilka påverkar och har inflytande på mänskligheten som ett helt, och som människor av alla trosriktningar kan samverka i.

Dessa är PÅSKHÖGTIDEN, WESAKHÖGTIDEN och DEN GODA VILJANS högtid, vilka utgör en del av mänsklighetens förenade andliga närmande till det gudomliga. Dessa högtider är ännu kända under sina gamla traditionella namn, men deras betydelse och syfte håller på att förändras sig, allt eftersom den universella påverkan av andliga energier nedbryter religiösa barriärer.

Påskhögtiden — Detta är högtiden för den levande, uppståndna Kristus, alla människors lärare och överhuvudet för den andliga HIERARKIN. Kristus uttrycker Guds kärlek till mänskligheten som ett helt och fungerar som fokus för mottagande av energi under alla tre högtiderna. Vid påskhögtiden framhålles Guds kärlek, och erkännes den andliga HIERARKI, som Kristus leder.

Wesak högtiden — Detta är Buddhas högtid, det andliga mellanledet mellan planetens högsta andliga centra, Shamballa, och HIERARKIN. Buddha är uttrycket för GUDS-VISDOM; han är förkroppsligandet av LJUS och bilden av den gudomliga viljan, och vid denna högtid samarbetar Han med sin broder Kristus, då Han representerar den andliga HIERARKIN. Wesakhögtiden

firas redan i alla delar av världen både av orientaler och västerlänningar. Denna högtid följer alltid en månad efter påskhögtiden, under det att den fortsätter arbetet med att kanalisera energi.

Den Goda Viljans högtid — Denna högtidighålls också som en VÄRLDENS PÅKALLESEDAG. Den erbjuder ett tillfälle att förankra den energi i människans medvetenhet, som kontaktades vid Wesakhögtiden. Det är en Kristus högtid, där Han representerar mänskligheten för Guds åsyn och friger en överväldigande ström av kärlek till mänskligheten, att brukas i god vilja under etablerandet av riktiga mänskliga förhållanden och ett riktigt världs-tillstånd. Det är en dag, där DEN STORA PÅKALLESEN (eller Världens Nya Åkallan) brukas över hela världen i en speciell mening och avsikt.

Högtiderna 1971

Påsk-, Wesak- och Den Goda Viljans högtid äger rum varje år under de andliga höjdpunkter där enastående andliga energier är tillgängliga. Datumerna bestäms av fullmånen i Väduren (första fullmånen efter vårdagsjämningen), respektiv i Tjuren och Tvillingarna. Under 1971 äger högtiderna rum: PÅSK HÖGTIDEN — lördagen den 10 April, WESAK HÖGTIDEN — måndagen den 10 Maj, DEN GODA VILJANS HÖGTID — onsdagen den 9 Juni.

Varje högtid sträcker sig över en särskild period på fem dagar, med klimax under själva högtidsdagen, där människor av god vilja kan samarbeta — i meditation och under ledning av energi — med den andliga HIERARKIN och med dem som står bakom vår planets medvetenhetsevolution.

Vill du delta i ett särskilt bemödande för att göra högtiderna till en världsomspännande demonstration av sann andlig samverkan, genom att: (1) Använda Världens Nya Åkallan med tanke och mening under de fem dagarna av varje högtidsperiod till att fokusera mänsklighetens påkallande anmodan om hjälp.

(2) Samlas med andra till meditation och gemensamt bruk av Världens Nya Åkallan på en av varje högtids fem dagar.

Världens Nya Åkallan

Från LJUSETS källa i Guds medvetande Låt LJUS strömma in i människors medvetande. Må LJUS stråla ned över Jorden.

★ ★ ★

Från KÄRLEKENS boning i Guds Hjärta Låt KÄRLEK stömma in i människors hjärtan Må Kristus återvända till Jorden.

★ ★ ★

Från det centrum där Guds Vilja är känd Låt MENING leda människors svaga viljor — Den MENING som MÄSTARNA känner och tjänar.

★ ★ ★

Från det centrum vi kallar människoslaktet Låt PLANEN om KÄRLEK och LJUS utformas Och må den försegla porten till det onda.

★ ★ ★

MÅ LJUS OCH KÄRLEK OCK STYRKA ÅTERUPPRÄTTA PLANEN PÅ JORDEN.

★ ★ ★

— World Goodwill

Homeopati

Bensår

Detta är ett lidande som många tycks vara plågade av numera. Den homeopatiska litteraturen ger just inga anvisningar om hur man skall behandla bensår. Några råd kan jag söka ge som uppslag till dem som vill försöka dem.

Man bör inte använda salvor för att läka dessa sår. Inte desto mindre vill jag rekommendera ett försök med *Hamamelis salva*. Man lägger inte den direkt på såret, utan mycket tunnt omkring såret. Bindor omkring ska egentligen inte förekomma, men man måste ju se till att smuts inte kommer in där. Därför kan det vara lämpligt att ta om några varv gasbinda.

Hamamelis i homeopatisk dos, D 30, kommer att underlätta läkningen: 8 piller morgon och kväll dagl. varannan vecka.

Om det är djupgående sår med tunn, stinkande utsändning är *Asa foetida* medlet som bör försökas. D 30 är bäst att börja med: dos. samma som vi Mamamelis.

Lechesis är medlet vid bensår med stor ömhet och blåroda knölar å benen. D 200: 1 tsk varannan dag. 10 gr. räcker. Det blir bättre verkan om medlet löses upp i 1/2 glas vatten. Drick en klunk i timm. tills satsen är slut.

Nitricum acid. verkar bäst på äldre personer. D 30 är bäst att börja med. Dos. som vid *Hamameäis*.

Phosphorus är ett mycket stort homeopatiskt medel. Det är ett medel man ofta tar till hjälp då inget annat vill ge resultat. Med

Phospr. vill man ofta få det onda "att röra på sig", för att sedan bli i tillfälle sätta in det medel som bäst passar.

D 30. 8 pill. morgon och kväll en vecka. Sedan bör man söka ett annat medel.

Bensår uppträder för det mesta vid cirkulationsrubbnings i benen, ofta vid åderbrock. Sårets storlek kan variera rätt mycket. Dess utseende kan också vara rätt olika. Det kan vara upphöjt eller lågt, mjukt eller någon gång broskliknande kanter. Sårytan uppvisar mer eller mindre kraftig beläggning eller skorpbildning. Huden i sårets omgivning är oftast röd.

I början bör man unna sig ett par dagars sängläge tills läkningen visar tydliga framsteg. Här som vid många andra tillfällen av ohälsa bör man gå in för en vegetabilisk kost. Det bör helst vara en saftdag, en fruktdag och flera råkostdagar.

Den som är något insatt i homeopatien vill kanske pröva något av Madaus' medel. Då vill jag framhålla *Echinacea mpx*. Det är medel för att öka kroppens motståndskraft. Dos. 3 tabl. 3 ggr dagl. före måltid. *Juniperus mtpx* är ett medel som stimulerar njurarnas verksamhet. 1—2 tabl. 3 ggr dagl.

Dr *Vogel* har ett medel i sin bok som kan hjälpa till att motverka infektioner, som ju ofta följer med sårnader. Medlet är *Petroconale*. Man kan ta 5—10 droppar i lite vatten 3 ggr dagl.

H. B.

Extrakter av hälsoörter

ÖRTAGUBBENS örtextrakter innehåller örtens alla verksamma beståndsdelar och är så starkt koncentrerade, att endast några droppar är tillräckliga att ta vid varje tillfälle. Droppflaskorna äro försedda med uppgift om lämplig dosering. Det är bekvämare att ta extrakt av örten än att tillaga té.

Apelsin	Kamomill	Ratania
Arnica	Kalmusrot	Rosmarin
Björk	Kardbennedik	Rättika
Blodrot	Kastanj	Rödlök
Brännässla	Klorofyll	Rölleka
Daggkäpa	Lakritsrot	Rönn
Ginseng	Ljung	Salvia
Gurka	Malört	Sov Gott
Hagtorn	Maskros	Taklök
Hamamelis	Melissa	Valeriana
Havre	Mistel	Vallörtrot
Havstång	Myrra	Vattenklöver
Humle	Ormbunk	Åkerfräken
Hästhov	Pepparmynta	
Johannesört	Persilja	

Per fl. 50 ml. 6:—

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90 — 11 13 51 Stockholm

MINALKA

I Aret Runt nr 14 1970 återges ett uttalande av Alma Nissen, innehavare av Brandals Hälsohem om detta medel:

— Jag har nu provat MINALKA mer än ett år. Eftersom jag genast upptäckte förbluffande goda resultat, ger jag det nu till samtliga patienter. Jag betraktar MINALKA som en ren sensation. Svenska läkare är personligen välkomna till mitt hälsohem för att med egna ögon konstatera vad denna enkla mineralblandning åstadkommit.

MINALKA säljes i påsar om 360 piller. En dosering om 2—4 piller dagl. kan vara lämplig. Bruksanvisning finns på påsen.

pr påse 20:15

ÖRTAGUBBEN

Luntmakargatan 90 - 113 51 Stockholm

Ur Viktor Vallbergs efterlämnade manuskript

Fyra artiklar om slagruta och pendel

Bland Vallbergs stora intressen här i livet intog intresset för *slagruta* och *pendel* en framträdande plats. Själv var Vallberg mycket säker i bådats användning, dessutom uppfinningsrik då det gällde att finna nya områden för deras användbarhet. Han utarbetade ju också sitt eget system för forskning och avläsande av utslagen, redovisade i flera skrifter. Även här i SEKLET har ett antal artiklar varit införda under åren lopp, där Vallberg påvisat pendelns användning.

Bland den efterlämnade skörden av manuskript skall här införas de ännu opublicerade i dessa ämnen som finns i vår ägo.

En vetenskaplig skrift om slagrutan

Är inte den där saken om slagrutan utagerad? Vetenskapen har ju sagt sitt sista ord med förklaringen att det där utslaget, som slagrutan gör, beror på små omedvetna muskelrörelser som t. ex. vid "det talande bordet".

Med den förklaringen är ju hela saken utagerad.

Men nu vill jag bara göra en anmärkning mot denna vetenskapliga förklaring, en fråga:

— Hur kommer det till att dessa "små muskelrörelser" ske *just över en vattenåder*? Vad svarar "vetenskapen"? Den är förstummad, dess mun är tilltäppt och saknar för-

nuftigt gensvar. Jag skall här ännu en gång fastslå inte bara verkligheten av den företeelse, som ligger i slagrutan utan också dess stora betydelse.

Det är inte bara "några små muskelrörelser", som vi här har att göra med. När jag var 12 år mötte jag för första gången denna företeelse och detta i en bok av Reichenbach, översatt till svenska, "Od eller magnetiska Brev", en bok, som utgavs för mer än hundra år sedan. Här var inte fråga om "slagrutan" utan Reichenbach hade genom experiment med "sensitiva" människor upptäckt förefintligheten av *den naturkraft*, som bl. a. åstadkommer vissa fenomen hos känsliga människor. Som exempel på denna känslighet inför han att vissa människor har så omedelbar och stark påverkan av denna naturkraft och dess framträdande i en vattenåder under jorden, att om de går över en sådan åder, får de omedelbart en känning därav, i vissa fall ända därhän att de får spasmodiska ryckningar.

På detta skall jag själv anföra ett exempel. Jag hade tagit ut en åder på ett ställe. Det fanns i Eskilstuna en man, som skall ha tagit ut 1500 brunnar. Denne man behövde inte använda slagrutan, om han inte ville det. När han gick över den punkt, där jag förut tagit ut ådern, så började han få ryckningar i hela kroppen, "hoppa som en sprattelgubbe", som en av de närvarande uttryckte det. När en så allmänt känd och ända sedan forntiden använd naturkraft förnekas av "vetenskapen", då måste man fråga, hur det står till med psyket hos denna vetenskap.

Men det har väl inte så stor betydelse om man erkänner eller förnekar den här saken, väntar man som en invändning. Jo, det har en synnerligt stor betydelse. Det är här fråga om *strålningen*. Men den erkänner ju vetenskapen. Ja, i vissa former, men inte då det gäller *människans väsen*, förhållandet mellan människan och världen omkring henne, hennes förhållande till den föda, som erbjuds henne och som hon själv tillreder, förhållandet mellan sjukdom och mediciner samt inte minst det inbördes förhållandet människor emellan, oerhört betydelsefulla förhållanden. Man kan tycka att det är hemskt att uppdraga sådana saker. Det är kanske därför, som man under gångna tider har hållit dem hemliga såsom kända endast inom vissa sällskap eller vissa enskilda personer eller släkten. Men i vår tid öppnas portarna till alla hemliga rum och det är ingen tid att söka hemlighålla hemligheterna längre. Världen är full av skrifter, som har uppdragat dem. Jag skall här nämna en sådan, som jag anser för den yppersta på området.

Kännare torde genast vara färdiga att gissa att det rör sig om Frank Glahns stora bok "Pendelbücherei" på 800 sidor. Nej, det finns en, som jag anser förnämligare:

"Der Wüchelring", insbesondere seine Anwendung auf die Meisterbestimmung bei Gemälden von Prof. Leopold Oelenheinz, Coburg (Ehrenmitglied der Gesellschaft "Reichenbach" in Wien)". — Denna bok är fylld av sakkunskap, d. v. s. vetenskaplig behandling såväl historiskt som sakligt med ett utomordentligt innehållsrikt omfattande material från fordom tills nu, framfört av ett vetenskapligt geni, en speciallärare man på det konstnärliga området. Med pendelns tillhjälp har författaren kunnat fastställa, vilka som har målat den och den tavlan, om det är en eller flera, som har utarbetat den o. s. v. — På detta område har jag också kunnat fastställa två fall, då "experterna" dömt fel med avseende å två tavlor. I det ena fallet hade en pendelforskare i Tyskland gjort samma bedömning.

Att bedöma målningar är en mycket vanskelig sak och kan ju naturligtvis i många fall vara oviss även vad pendeln beträffar. I Dagens Nyheter den 7 okt. 1961 förekom ett återgivande från två håll angående en tavla i Malmö. En docent Folke Nordström i Uppsala höll bestämt fast vid att det var en äkta Goya. Engelska experter, som dock inte närmare sett tavlan, anade likväl att den hellre är målad av en engelsk konstnär Reynolds. Tavlan var avbildad i DN. Det kan väl vara vanskligt att bedöma efter en så liten avbildning, men Goya och Reynolds har så olika pendelformer att inget misstag mellan dessa kan förekomma. Pendeln visar Reynolds. — I TV visades en tavla, som av ägaren troddes vara en da Vinci, men en ung expert förnekade detta. Så långt jag kunde finna så var det da Vinci. Det skulle ha varit intressant att ha fått prova den saken.

Att förneka en naturkraft, som har så stor betydelse för hela människans väsende, i hennes förhållande till yttervärlden, och yttervärldens förhållande till henne, det hör till den företeelse, som kallas att "taga bort kunskapens nyckel för människorna". Det hör också till den spökrädsla, som befarar att man med ett erkännande av sådana krafter skulle kunna komma i kontakt med något, som anger tillvaron av en annan värld och en annan natur än den rent lekamliga och materiella.

Oförklarliga pendelfenomen

Att slagrutan ger utslag över flytande vatten anses numera inte vara alldeles oförklarligt, på grund därav att vattnets glidning mot marken åstadkommer en slags elektrisk ström. Att pendeln, om jag sitter mot söder och håller en mässingpendel över en silverkrona, ger en pendelrörelse mellan norr och söder, kan förklaras såsom en kombination av två krafter: strålningen från silvret samt jordmagnetismen. Så kan man på visst sätt ha förklaring till en del företeelser, ström-

G. Bernström

Nycklar

Jan Fridegård: "Nycklar" är en bok som väl inte kommer att trängas på diskar och hyllor fastän den har ett både glädjande och allvarligt budskap till de flesta människor. Den kommer snarare på tysta fötter och när tiden är inne.

11:75

N. Earring

En ny syn på bibelns världsåskådning

Denna skrift vänder sig särskilt till dem som ej bli tillfredsställda av de traditionella svaren på sina "Varför, varifrån och varthän?"

7:10

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90 - 113 51 Stockholm

mar, som uppsamlas och koncentreras i pendeln eller slagrutan. Men det finns mera svårbegripliga saker, saker, som man dock kan konstatera som verkliga, men så svårbegripliga att även personer, som själva i allmänhet har förmåga att använda både pendel och slagruta, bete sig alldeles som andra, som utan vidare förnekar såväl det ena som det andra med det varje sunt omdöme utslutande skälet: "Det är omöjligt". Hur mångfaldiga gånger har inte det skälet förhindrat kunskaper och upptäckter! Vi må nu gå in i några "omöjliga" eller riktigare sagt "oförklarliga" fenomen.

Hur det är möjligt att finna metaller på kartan kan jag inte förklara, jag har inte heller sett någon annan försöka, men faktum kan jag intyga. Jag har själv flera gånger kunnat uppvisa malmfyndigheter, där jag ingenting vetat, även sådana fall, då inte heller någon annan haft kännedom därom, men där det efteråt befunnits riktigt.

En man, som jag kände, hade på kartan funnit silver på två ställen. Han for till båda platserna. Båda ställena var redan inmutade.

I litteraturen kan man finna många underbara saker. Så t. ex. omtalar "Die andre Welt", nr 10/64, att en person hört om ett ställe i Sverige, som hette Värnamo. Han visste inte var det låg, men han sökte med pendeln på en karta och fann platsen, fastän den inte var utsatt på den kartan. På en större karta återfann han platsen såsom pendeln utvisat. Hur skall detta förklaras? Det, som man inte kan förklara, brukar man kalla "underverk". Men så snart man kan förklara saken, så är det en naturföreteelse.

Ännu märkligare är det kanske, att en person enligt samma tidskrift på kartan sökt reda på var han skulle finna vissa medicinalväxter. Således att på kartan som förmedlare med sin egen eternatur komma i förbindelse med utstrålningen från vissa växtarter i en närbelägen trakt, eller hur man nu vill uttrycka saken. Det är i grund och botten samma företeelse som då vissa djurarter har kännning av varandra på långa avstånd, men i det förra fallet ännu mer från vår allmänna erfarenhet "otroligt", men likväl — sant.

Ytterligare ett manuskript som behandlar slagrutan:

Människan och radioaktiviteten En vetenskaplig undersökning av slagrutan

Skall frågan om slagrutan någonsin få en definitiv lösning? Kanske får man den genom den bok av tvenne vetenskapsmän, en antropolog, en psykolog, som här skall undersökas? Bokens titel är "Water Witching U.S.A.", förf. *Evon Z. Vogt* och *Ray Hyman*. The University Press, Chicago, \$ 4,95.

Författarna ha verkställt en synnerligt omfattande undersökning om slagrutans förekomst i U.S.A. Så gott som hela landet är genomskött medels frågelistor. Man har fått till resultat 25,000 slagrutemän i landet. Åtskilliga specialfrågor ha även blivit besvarade, såsom att ju mindre vattentillgång, desto större antal vattensökare och tvärtom. Kostnaderna att anlita sökare o. a. dylika frågor är noggrant utredda.

Resultatet med avseende på själva proceduren är, att slagrutan (klykan) gör nedslag för somliga personer, ungefär var tredje tiller åtminstone var femte. Vidlyftiga psykiska utredningar på olika områden verkställas för

att erhålla förklaring över till vilket område man bör hänföra slagrutan. Denna bestämmes såsom tillhörande samma psykiska område som "det talande bordet", "psykografen", naturfolkens magi o. s. v. Värdet av slagrouteundersökning för vatten anses vara så långt som chansen, slumpen, kan lyckas.

Vi går nu närmare in på den vetenskapliga naturen av undersökningen. En vetenskaplig undersökning bör så långt som möjligt vara *fullständig* och *allsidig*. Mot detta krav kan man dock, såsom icke sällan är fallet även då det gäller nutidens vetenskap, påvisa *väsentliga luckor*. Vi anger följande:

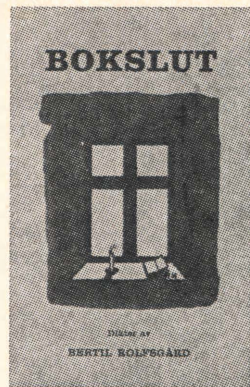
1. En hel grupp av litteraturen är så gott som fullständigt obeaktad, nämligen den ganska rikhaltiga litteratur både i Europa och U.S.A., som framställts av forskare med personlig erfarenhet som grundlag. Denna är således fortfarande orubbad.

2. Såsom förut är omnämnt erhåller var tredje eller femte person utslag. Då måste man fråga: Har ingen av de tiotal vetenskapsmän, som refereras till, gjort en personlig undersökning? Kan en sådan underlåtenhet vara möjlig?

3. Undersökning bör göras även med alldeles oerfarna och neutrala personer och varför inte även med vetenskapsmännen själva!

4. För en vetenskaplig behandling har man rätt att, för så vitt möjlighet finns, fordra en *statistik* behandling som en avgörande bevispunkt. En sådan saknas i avhandlingen, ehuru material funnits tillgängligt och mer givetvis kunnat anskaffas. I st. göras några godtyckliga antaganden "om". Här må räcka med en hänvisning till sid. 56, där finns möjlighet till en statistisk behandling, som visserligen blir en vidlyftig sak, men en antydning må göras. Ett så stort antal som 1.284 — det räcker vid statistik — brunnar ha upptagits med slagruta och gett rikligt med vatten. Det var 74 proc. av de upptagna, 14,8 proc. hade gett mindre gott resultat och 14,7 hade ej givit önskat resultat.

Nu blir frågan: Hur stor har chansen varit? Då författarna förbigått grundlig utredning av den frågan i samband med ett så gott material, så har man rätt att ställa sig skeptisk mot hela undersökningens syfte. Hur pass svår men på samma gång avgörande till slagrutans förmån en grundlig undersökning skulle ha varit framgår av följande antagande, som visserligen är grundat på ett "om", men som på samma gång motsvaras av verkligheten såsom den i allmänhet är. Antaget att på ett område ligga tvenne vattenådror på ett avstånd av 60 m från varandra. Slagrutemannens chans blir då att gissa på 30 m. Men han har i regel kännning av en åder på 2 eller 3 meters avstånd, vi säga 3 m. Chansen eller slumpen ger då 1/10. Exemplet kan modifieras åt endera hållet, men själva saken består. Det statistiska exemplet gav 85,3 såsom positivt resultat. Slumpen ger 10 proc. (kan varieras mellan 5 och 20). En annan linje utan slagruta gav med ett icke mindre antal fall ett något bättre resultat. Men det är ojämförbart, på grund därav att det finns områden, där ej slagrutan behövs, man får vatten var som helst eller marken visar var ådern går. Författarna gör också anmärkningen, men underlåter slutsatsen.

En märklig diktsamling Ur Henrik Nilssons förord:

I Bertil Rolfsgårds lyriska **Bokslut** finns några dikter av stor gripenhet och anmärkningsvärd skönhet och kraft. Minnen och upplevelser vandrar förbi och avteckna sig mot den nakna omgivande verkligheten med visuell skärpa. Resignationens och smärtans skimmer spelar och dallrar över dessa rader, men också den stora försoningens skimmer, vare sig det gäller en för länge sedan upplevd ungdomsförälskelse eller en barndomens förlorade leksaksbåt. Dessa sidor lyser av äkta och levande poesi.

Och plötsligt upptäcker vi undret. Den obönhörligt och ohjälpligt sjuka har blivit en inspirationskälla och en livgivare för de levande — en källa ur vilken de andligen rotlösa, vilsegångna eller kapsejsade men kroppsligen obrutna kan hämta ny kraft och livsglädje; eller åtminstone förmåga att uthärda ännu ett stycke på vägen.

Lägg inte undan denna diktsamling sedan ni läst den. Läs den en gång till. Tag fram den efter en tid och läs den på nytt. Flera gånger.

Och ni kommer att upptäcka att den ger mer och mer, att ni för varje gång avviner den nya väsentliga tonfall och värden. För en och annan kan den kanske komma att bli både en tröstare och en vägvisare till vägens slut.

Pris 11:10

LITTERATURFÖRLAGET

Luntmakargatan 90 113 28 Stockholm

5. Det är icke med tråklykan man har att söka de behövliga och tillförlitligaste resultaten utan med *pendeln*. Denna nämner författarna även ett par tre gånger, men utan undersökning. Var Moses i forntiden en slagruteman och "trollkarl" kunnig "i all egyptiernas visdom", så fanns även i Egypten fyra hundra år föra honom en person kunnig i pendelforskning, nämligen *Josef*, vars omtalade bågare i Benjamins säck uttryckligen säges ha varit hans "spåbägare" (med pendeln som frågare). — En annan kunnig i

SEKLET

Redaktör och ansvarig utgivare: HARRY BLOM

Redaktion och Expedition:

Luntnakargatan 90 — 113 51 STOCKHOLM

Tel. 08/32 26 60 — 31 04 63

Utkommer med 6 nr 1970

Pren.avgift 13:—

Postgiro: 23 04 40

Bankgiro: 56 — 5472

Strängnäs Tryckeri AB, Strängnäs 1971

denna konst var *Odin*. Hans ingenium utmärktes genom tvenne korpar, hugin och munin, intuition och intellekt, den ena med ringen, märket för pendelkunnighet, i näbben. Ringen finna vi också i "Nibelungenring" och här i Sverige på Ramsundsberget. Och — kanske det märkligaste — inom de astrologiska religionerna spelade pendeln en synnerligt stor roll aldrig så långt tillbaka i tiden.

Vad som gör pendeln till ett avgörande och förklarande instrument är dess egenskap att göra *systematiska* utslag, t. ex. olika för olika metaller, olika för man och kvinna o. s. v. härigenom uppdagar den att vi har en objektiv företeelse, beroende på en naturlag, *strålningen*. Det är strålningen från vattnet o. s. v., som åstadkommer den typiska rörelsen hos tråklykan eller pendeln, det är även den, som verkar hälsoskadlig att vistas över (ådagalt genom erfarenheten, vetenskapligt av t. ex. Lachovsky). Den är en naturlag lika verklig som t. ex. tyngdlagen och till sitt ursprung och sin natur lika oförklarlig som denna och alla andra naturlagar; men de ha alla samma egenskap att ge sig tillkänna genom sina verkningar, var och en på sitt område. Denna kraft brukar också kallas elektro-magnetisk eller animal-magnetism.

Beträffande bedömningen av djupet till vatten, uppsökande på karta, bestämningen efter foto, om en person lever eller är död etc., företeelser, som utgör huvudpunkterna i ifrågavarande bok, så ligger sådant inom ett annat psykiskt skikt och har inget direkt med slagrutekraften att göra.

"Trefoten" och det mediala

I staden *Delphi* i det gamla Grekland fanns ett tempel, där fördolda ting meddelades genom ett klärvoajant medium, *Pythia*, prästinna i Apollontemplet. De rådfrågande fick där svar på den versart, som kallas hexameter. Denna versart påstås ha blivit utformad där. Det påstås att, sedan detta orakel blivit namnkunnigt och mycket besökt, skall orakelsvaren ha givits så, att prästerna ingav mediet det hon skulle svara. Det hade nämligen främst blivit politiker, som frågade. Prästerna hade intresse av att leda dessa och bestämma över dem.

Ursprungligen hade troligtvis här varit äkta mediumism, hur tillförlitlig den nu kan ha varit. Märkligt att mediet, *Pythia*, satt på en *trefot*. Trefoten gav mediumistisk förmåga, särskilt åt dem, som redan av naturen hade sådan. Trefoten användes också i förbindelse med pendeln, varigenom dessa båda instrument samverkade.

Viktor Vallberg postumt

Emilie Flygare-Carlén

Inom vårt land hade ovan nämnda författarinna på sin tid knappast mindre popularitet än Selma Lagerlöf. Hennes skrifter, åtminstone en del av dem, blev också översatta till flera europeiska språk. Alldeles glömd är hon icke heller nu. De flesta av hennes skrifter utgavs på Nordiska Bokförlaget 1943. "Rosen på Tistelön" blev av alla den mest eftersökta. Så var den även när den hade kommit ut. Jag minns också hur jag läste den tyska upplagan som skolpojke (Reclams bibliotek 520 sidor). Men jag fick ej tentera på den, eftersom den var översatt från vårt språk. Det gav sig också tillkänna därigenom, att den var så lätt att läsa. Men jag hade 1.500 sidor kvar från annan litteratur som gillades. Jag kommer dock ihåg själva inledningsorden, som utgjorde början till Nicanders underbara dikt "Tystnaden", på tyska: "Heiliges Schweigen, Tod in dem Leben, Leben im Tode, leg' deine warmen, schneeeigen Flügel mir um das Herzen, es zu betäuben." Det där hänförde sig till året

I trefoten har vi en föregångare till "det talande bordet", eftersom detta också bör ha tre fötter, vara av lätt material, särskilt var trä av lagerträdet tjänligt. Vi må här erinra om "det talande bordet" och hur det verkade. När jag hade min första kondition vid 16 års ålder 1897 för att läsa med en tioåring över julhelgen, så mötte jag detta bord redan den första aftonen. Man omtalade för mig detta bord och hur man skulle sitta omkring det, fråga och få svar. Jag ville inte delta. Jag hade nämligen mina misstankar: Sedan de fått mig att tro att bordet ger svar, så kommer de att skratta åt mig för att jag varit så dum att jag kunnat tro det.

Sedan vi hållit på ett par kvällar tog jag emellertid det lilla bordet med tre fötter upp på mitt och pojken rum. Vi värmden skivan framför kakelugnen, det blev bättre resultat, om skivan var varm. Jag sökte nu finna ut förklaringen och proceduren. Det var ingen, som kunde fuska. Vi behövde bara helt lätt lägga fingrarna på bordet, så var det nästan som fastklistrat vid dessa. Jag fann också att bordet svarade vad jag önskade. Men det svarade också, om jag inget önskade och tänkte, svar, som låg alldeles utom våra tankar. Snart blev detta experimenterande för enformigt.

1890. Då levde ännu författarinnan men hon dog två år därefter, den 5 febr. 1892.

Emilie Smith, som hon hette som flicka, var född 1807 i Strömstad, där fadern var sjökapten och drev även handel. Hon växte upp i en miljö, som bar frön till alla de miljö- och ödesskildringar hon lämnat.

Ett nytt skede i henens liv börjar, då hon vid 20 års ålder gifte sig med Axel Flygare, som var provinsialläkare. Det unga paret hade sin bostad och verksamhet i Småland, långt från Västkusten. Men kort blev äktenskapet. Läkaren dog efter 5 års äktenskap. Nu stod hon ensam i livet med två små barn, en gosse och en flicka. — Snart fick hon åter prova hur döden kan bryta ner förhoppningar, som livet byggt upp.

Efter ett par år som änka blev Emilie förlovad med en ung, begåvad jurist, Dalin. Hastigt skildes de dock från varandra genom dennes död. Det ena barnet, en flicka, gick även ifrån henne vid samma tid. I den ensamhet, som nu uppstod, började hon att skriva. Hennes skrifter väckte genast uppmärksamhet. Roman på roman följde. Alltmer steg hennes anseende. Hon blev den stora författarinnan. Allt vad hon skrev var besjäl av en ädel anda, ömhet och deltagande med människorna i deras invecklade, svåra livsproblem och oberäknliga öden; men med ädel reaktion mötte hon bedrägeri och oärlighet. Från hösten 1838 till 1851 skrev hon 23 böcker, de flesta av icke ringa omfång, somliga t. o. m. i två delar.

Hon hade emellertid ingått nytt äktenskap med en v. häradshövding J. G. Carlén, som också var författare. Under åren 1852 till 59 var ett uppehåll i hennes författarskap. Döden hade förlamat andens vingar. Hennes son, som genom sin begåvning ingivit stora förhoppningar, hade lämnat detta livets tillvarelsesätt. Det var ett för stort avbrott och frågetecken i hennes livsverksamhet för att inom närmaste tiden kunna övervinnas.

Hennes ädla deltagande med människors behov och livsförhållanden hade tagit sig uttryck i donationer till behövande människor: En fond för fattiga fiskare och deras änkor i norra Bohuslän. En annan för fattiga studerande i norra Bohuslän. Till Skara elementarläroverk anslag hon en annan fond.

Hennes berättarstil är en annan än nutidens. Jag vill ej inlåta mig på en jämförelse, "om smaken kan man inte disputera". Men hennes uppfattning av människan och människovärdet, hennes personliga deltagande med de människor hon mött eller kanske delvis fantiserat, hennes åtskillnad mellan rätt och orätt, gudlöst och gudaktigt, däri ligger en olikhet mot nutidens författarskap.